

média technika

BROADCAST - FILM - MULTIMÉDIA - PRO AUDIO - VIDEO

XVIII. évfolyam 9. szám 2011. szeptember Ára: 895 Ft

MEDUZA AZ ELSŐ 4K-S 3D KAMERA

Meduza Systems 4K felbontású kompakt 3D kamerájának nagy előnye, hogy a filmkészítők számára egyszerűbb, gyorsabb forgatási lehetőséget kínál 4:3 formátumban natív 4K felbontás mellett – kisebb költségigénnyel. Az 1:1-es pixelarány, a 3072 x 4096 felbontás lehetővé teszi az óriás mozivászonra való közvetlen konvertálást,

ugyanakkor alkalmas az alacsonyabb felbontást igénylő produkciókhoz is. Rendkívül jó képet produkál a megjelenítők széles skáláján, a 3D televíziókon keresztül a mozivásznakig – e tekintetben jelenleg a Meduza egyedülálló.

▶ Cikkünk a 22. oldalon

MTV - SIVision koprodukció Szegeden

Az MTV stúdiószigete

A szegedi Kajak-kenu Világ bajnokság közvetítése magyar és német televíziósok közös munkája. Györffy Ágnes a magyar és nemzetközi adás rendezője tapasztalt televíziós, a vízi sportok specialistája, aki a legapróbb részletekig ismeri a sportot, és az elmúlt években is számos kajak-kenuverseny közvetítését irányította.

Az adást közvetítő 18+3 kamera kiosztását Halla József, az adás vezető operátőre készítette. A plusz három kamera az MTV Sport adásának vízre épített kommentátori helyszínét volt hivatott kiszolgálni Sony HDC 1500-as kamerákkal.

▶ Cikkünk a 24. oldalon

Nők a televíziós technika világában

▶ Róla szól cikkünk a 32. oldalon

Darcy Antonellis

Napjainkban a televíziós műszakiak presztízse nálunk úgyszólván fabatkát sem ér, olyanra, hogy némely nagy televízióból még a műszaki igazgató pozíciója is hiányzik.

Valamikor a Magyar Televízióban több műsorkészítő műszaki vezetői, sőt műszaki igazgatói állást töltött be női munkatárs. Rájuk gondoltam, mikor olvastam a hírt, hogy az idei NAB kiállítás kapcsán egy kiváló amerikai hölgyet megismerhetek elismerésért.

Érettségi után tanár akartam lenni... és Kudlik Julia

Én nagyon készülős vagyok. Mindennek utána nézek. Összeírom az adatokat, leírom a tervezett kérdéseket és a műsorban szinte soha nem azt kérdezem, ami le van írva. A beszélgetés intimitásában mindig történik valami, de nem lehet úgy odamenni,

hogy csak abban bízzak. Valami csoda megtörténik az első pillanatokban, és realizálódik a beszélgetés íve, de ez nem történne meg, ha a beszélgetést nem előzné meg egy lelkiismeretes felkészülés.

▶ Cikkünk a 10. oldalon

Barkó Judit (Duna Tv)

168

3 ÉV
OSCAR FUJIFILM

2011

A KIRÁLY BESZÉDE

2011 Academy Award® és BAFTA® a legjobb filmért
Rendező operatőr: Danny Cohen BSC
Forgatva, 35mm Fujicolor: ETERNA Vivid 500T,
ETERNA Vivid 160T, ETERNA Vivid 250D

2010

BOMBÁK FÖLDJÉN

2010 Academy Award® és BAFTA® a legjobb filmért
Rendező operatőr: Barry Ackroyd BSC
Forgatva, 16mm Fujicolor: ETERNA 500T,
ETERNA 250D

2009

GETTÓMILLIOMOS

2009 Academy Award® és BAFTA® a legjobb filmért
Rendező operatőr: Anthony Dod Mantle DFF BSC
Forgatva, 35mm Fujicolor: ETERNA 500T,
ETERNA 250D, Reala 500D, Super F-64D

Display központ

PT-AT5000, az egyedülálló 3D projektor

PANASONIC

A Panasonic bejelentette, hogy új professzionális displayközpontot nyit az angliai Buckinghamshire-ben, a Pinewood Studios központjában a ma is működő Broadcast Centre mellett. A kifejezetten e célra épített helyen fogják bemutatni a Panasonic olyan display termékeit, mint a 3D panelok, a digitális hirdetőtáblák, és gesztus –interakción alapuló megoldásai.

A bemutatóközpontban létrehozott egy gyakorlati laboratóriumot is, ahol a technológiákat működés közben is meg lehet nézni.

FULL HD 3D VETÍTŐ

Bemutatták az első full HD 3D házimozsi projektort, a PT-AT5000-t. 300 000:1 a kontrasztaránya, 2000 lumen a fényereje, kiváló mind otthoni 2D, mind 3D vetítésre.

Londonból - Amszterdamba kerékpáron

IBC2011

Tizenkét biciklista 24 óra alatt Londonból Amszterdamba ke-rekezik, hogy részt vegyen az IBC2011 kiállításon, és egyben a vak és gyengén látó gyerekek alapítványát is támogassák.

A csapat tagjai mindannyian a broadcast iparban dolgoznak. Szeptember 3-án indulnak az IBC londoni irodája elől, hogy 300 mérföld (480km) megtétele után másnap érkezzenek az amszterdami RAI elé, a kiállítási helyszínhez.

A vállalkozás ötlete a hosszútávú kerékpározás tapasztalt veteránjától, a Harrisnél dolgozó Ciaran Dorantól származik, aki vezeti is a Joss Armitage (Jump PR), Jonathan

Cooper(NEC Display Solutions), Chris Blakeston(Audio Network) Clare Bell (ASP), Darren Whitehead (IBC), Karl Stone (Red Bee Media), Matt Upton (Arris), Anthony Harrison (Calrec Audio), és Nick Pannaman (JCA TV) által alkotott csapatot.

A fásztót, és nagy kitartást igénylő utat a résztvevők arra is felhasználják, hogy a televíziós ipar Vision Charity jótékonyági alapítványán keresztül segítsék a vak és gyengén látó gyerekek esélyeit a sikeres élethez. Az adománygyűjtő akció célja 150 ezer dollárnyi összeggel gyarapítani az alapítvány számláját.

A cél az amsterdami RAI, az IBC2011 helyszíne

TÉVÉGYÁRTÁS

A Sony elhatározta, hogy augusztusban szűkíti a terveit és átalakítja a veszteséget termelő televíziós üzletágat. Ezzel egy időben megfontolja a más cégekkel való együttműködést, és csökkentette a teljes éves nettó nyereségre vonatkozó előrejelzését.

Sony-problémák

A Bravia televíziók és a PlayStation játékkonzolok gyártója nyolcadik éve a veszteséges évzárás felé tart a TV-üzletágban, mert olyan alacsonyabb költségű ázsiai riválisokkal kell megküzdenie, mint a Samsung Electronics. Azt is megerősítették, hogy a TV-üzletág veszteségei idén nagyobbak lesznek a korábban várt mértéknél.

A Sony szóvivője idézte a pénzügyi vezérigazgató Masaru Katonak egy újság számára adott interjúban elhangzott szavait, mi szerint a Sony a televízió készülékek terén minden fejlesztését, gyártását és értékesítését felülvizsgálja. „Az erre vonatkozó terveket a lehető leghamarabb igyekszünk megvalósítani.”

A Sony elmúlt néhány év alatt Spanyolországban, Szlovákiában és Mexikóban már eladta tévégyárait, és sok termék gyártását alvállalkozásban a tajvani Foxconn Technology Group végzi. Mind a Sony, mind a Panasonic felhívták a figyelmet az USA-beli és az európai piac lanya működésére.

A Sony, mint a japán hi-tech jelképe, azért küzd, hogy

TÉMÁINKBÓL

HÍREK

4 Eladó a BBC?

KIÁLLÍTÁS

7 I LiveU

8 Roland videó-konverter

VIDEOTECHNIKA

20 A Blackmagic Design videó mixerei

27 Panasonic AG-AC7PJ AVCHD kamkorder

INFÓ

28 Fejlesztik a szagos tévét

APROPÓ

38 Majd meglátják?

A Sony tokiói székháza

hatékony eszközöket kidolgozva javítsa a haszonkulcsot, ahogy ezt tette korábban a Samsunggal és az Apple-vel vívott versenyben is.

Ebben az évben a Sony azt tervezi, hogy elhalasztja befektetések növelését a szintén

japán Sharp céggel együtt működtetett LCD tévépaneleket gyártó közös vállalatba. Szintén sajtójelentés szerint a Sony a Samsunggal alkotott közös tévépanel gyártó vállalatból is kihátrál, bár ezt mindkét fél tagadja.

Július végén a Sony csökkentette az ez évben eladni tervezett tévékészülékek számát 27 millióról 22 millióra, egyszersmind leváltotta a televízió-gyártást felügyelő szekció vezetőjét. Masashi Imamura, aki korábban a sikeres kamera divízió felügyelője

volt, augusztus 1-től átvette a televízió-gyártás irányítását.

A rivális Panasonichoz hasonlóan, amelynél televíziókészülékek gyártása szintén veszteséges, a Sony is inkább a profitra, mint az eladás növelésére fókuszál.

A Sony részvényei április 1. óta 26 százalékos esést szenvedtek a márciusi pusztító földrengés utóhatásainak és a hálózati vállalkozásokat ért hatalmas hacker-támadásoknak következtében, amelyek 100 millió felhasználó adatbázisát érintették.

Már 10 000-nél tart a PlayBox

A PlayBox Technology új mérföldkövet tudhat maga mögött: immár 10000 kijátszórendszert szállított több mint 120 országba - tudhatjuk meg Melanie Dayasena-Lowe tudósításából. Ezek különféle konfigurációkban működnek az egyszerű „channel in a box” szerverektől a kulcsrakész többcsatornás műsorszóró központokig.

“Az év leghosszabb napja nagyon hamar eltelt, hiszen csodálatos eredményt ünnepeltünk. Hálával gondolunk a PlayBox Technology teljes volt és jelenlegi személyzetére, minden partnerünkre, terjesztőnkre és rendszerintegrátorunkra, akik hozzájárultak ehhez a rendkívüli sikerhez” – mondta Vassil Lefterov, a PlayBox Technology ügyvezető vezérigazgatója.

Kraszimir Dacev, a PlayBox Technology technológiai vezérigazgatója így nyilatkozott: “1999-ben még nemigen említették egy lapon a fájl alapú megoldásokat és a műsorszórást. Ma már, hála 12 éves tapasztalatunknak, amelynek köszönhetően több ezer tévécsatorna működik IT-platformokon, ügyfeleinket egyszerűen jól bevált, stabil szervertechnológiához juttatjuk,

Vassil Lefterov CEO

másrészt olyan kijátszóplatformokhoz, amelyek közvetlenül csatlakoztathatók már meglévő IT- vagy tévéinfrastruktúrájukhoz.”

Az iparág változásaira reflektálva Pavlin Rahnev értékesítési igazgató hozzáfűzte: “A televíziós műsorszórás digitalizálódik, sok esetben HD-

minőségben. Ez a folyamat most felgyorsult. Például az EU-tagállamokban csak az elmúlt év folyamán több mint 300 új csatorna létesült. Az in-

terneten is egyre több csatorna sugároz, mi pedig ebből az új üzletágból is jócskán kivettük a részünket.”

Eladó a BBC?

A BBC nyugat-londoni televíziós központját (TVC), mely Nagy-Britannia közszolgálati televíziós stúdióinak, hang- és videó utómunka rendszereinek ad helyet, áruba bocsátják. A BBC megbízott egy ingatlan-konzultációs céget a potenciális érdeklődők listájának elkészítésével, és a 14 hektáros terület újrahasznosítására vonatkozó terveik összegzésével, esetleg egy közös vállalat alapításának átgondolásával.

A TVC-t, amelyet abban az időben a világ első televíziós célokra készült épületei között emlegettek, 1960-ban nyitották meg. Később, miután London belvárosában a Broadcasting House-ban is stúdiók létesültek,

és a BBC öt osztályát a salfordi MediaCityUK-ba költöztették kiderült, hogy a hatalmas TVC épület fölöslegessé vált, és 2015-re teljesen ki kell üríteni.

A TVC legfontosabb részeit, a HD tévéstúdiókat és utómun-

ka rendszereket a BBC Resource különálló divíziója, a Studios and Post Production működteti. Hozzájuk tartozik öt szinkronstúdió, melyekben Pro Tools és Audiofile digital audio munkállomásokat használnak zöreje-

zésre, automatizált dialóg cserére és keverésre.

A BBC közleménye szerint a Studios and Post Production divízió működése az eladás után is folytatódik, vagy a mostani épületben, vagy valahol

A TVC eladó

máshol. A TVC eladásának ötlete már 2007-ben felmerült, és a szöveg szerint is folyamatosan vizsgálják és értékelnek számos stratégiai opciót.

Az ingatlan-szakértő Lambert Smith Hamptont 2010 novemberében nevezték ki, hogy fejezze be a szabadrendelkezésű ingatlan értékesítésével kapcsolatos marketing stratégiát. Az ügy miatt hangos lett a sajtó és a közönség is kulturális vandalizmusról beszélt.

Chris Kane, a műsorszolgáltató épületek, a BBC Workplace vezetője így értékelte a helyzetet: „Legfőbb célunk a BBC értékének maximalizálása. A londoni kereskedelmi ingatlanok iránti nagy kereslet, és az olyan különleges épületeknek, mint például a TVC, hiánya miatt arra számítunk, hogy erős verseny fog kialakulni a hagyományos és az innovatív javaslatok, ajánlatok között.„

A Központi Vezérő

ÉSZAK-AMERIKA

A recesszió megváltoztatta a beszerzéseket

IABM a broadcast- és média-technológiai beszállító ipar mérvadó hangja világszerte.

Kutatásainak, előrejelzéseinek mindig visszhangja van a berendezésgyártó iparban: legutóbb Észak-Amerikában végeztek felmérést.

Az IABM nyilatkozata szerint a recesszió, a gazdasági válság eredménye nemcsak a beruházásokra költendő csökkenő költségvetési pénz, de ugyanakkor ösztönzi a költségvetési eljárások felülvizsgálatát és szigorítását. Mindez együttevén nagy nyomást gyakorol a gyártó cégekre.

A válaszadók listáján szerepel, hogy a válság új üzleteket

generál, növeli a működési hatékonyságot, és hozzájárul a források költséghatékony felhasználásához.

Ami a vásárlási listákat illeti, első helyen a médiatárolás áll, amit a HD követ, utána jönnek a videó- és audio editáló rendszerek, majd a kamerák és a médiatovábbítás új eszközei, és csak a 14. helyen szerepel a 3D.

Abban a rangsorban, hogy mi lenne a legfontosabb elvárható a jövőben a beszállítók közösségétől, ilyen válaszok szerepeltek: „jobb ár-érték arány”, ezt követi szorosan az „innovatív új termékek”, a „jobban támogatni a meglévő

A Las Vegas Conventions Center ad helyet NAB kiállításoknak, amik igazi tájékoztatói pontjai a szakmának

HIRDETÉS

PLAYBOX
TECHNOLOGY

100% funkcionalitás 25% költség. SD, HD és Streaming

A PlayBox Technology gyökeresen megváltoztatta a televíziós műsorszórás piacot örökre. Több mint 8000 SD, HD és a DVB csatornát üzemeltet több mint 100 országban. 100% funkciók 25%-ot fizet.

A PlayBox modulokkal időt, pénzt és nem utolsósorban emberi munkáerőt takaríthat meg. Költséghatékony megoldás, ami kedvező lehet azoknak a magyarországi felhasználóknak, akik automatizált adás-lebonyolítást szeretnének megvalósítani - a lehető legjobb áron.

Ez mind szép, de mi kell még hozzá? Igazán nem sok: egy számítógép, egy kompatibilis célhardver és egy kis képzelőerő. Képzelőerő ahhoz, hogy belássuk, milyen egyszerűen és könnyen lehet áttérni egy teljesen új technológiára, megkönnyítve ezzel mindennapi munkánkat. Azt, hogy az előző mondat helytálló, a magyarországi felhasználók visszajelzései és saját tapasztalataink bizonyítják. Ha jobban meg szeretné ismerni a PlayBox rendszert, kérjen.

Demó Időpontot

termékeket”, és a „jobb kapcsolatot” kívánó válaszok.

Ami a broadcast üzleti modell illeti, több mint 90% egyetértett azzal az állítással, hogy az összes műsorszolgáltatónak és tartalom alkotóknak fejleszteniük kell az új tartalom-finanszírozási módszereket, hogy hasznosíthatóak az új bevételi forrásokat. Ugyan-

akkor a válaszadók élesen megosztottak abban a kérdésben, hogy a reklám, mint bevételi forrás, csökkent-e a műsorszolgáltatóknál.

Abban viszont széles egyetértés alakult ki, hogy „az internet a legnagyobb fenyegetés a hagyományos broadcasterek számára”, ugyanakkor „az internet a legnagyobb

lehetőség a hagyományos broadcasterek számára”.

Arra a kérdésre, hogy mi a legfontosabb információforrás a technológiai beszerzésekre vonatkozó döntések meghozatalánál, fontossági sorrendben az első volt a broadcast kiállítások és konferenciák, majd az eladóval a személyes kapcsolat, az eladó

honlapja, személyes kapcsolatok más vállalatokkal, a házon belüli szakértő, az eladó írott információi, cikkek a szakmai magazinokban, hirdetések a szakmai magazinokban, az interneten való kutakodás, szemináriumok, webináriumok, kerekasztal értekezletek, integrátorok, szakértők és blogok, hírleve-

lek, podcast valamint társadalmi hálózatok.

Az internet korában is úgy tűnik, hogy a személyes kapcsolatok, a kollégák jelenléte továbbra is a legfontosabb információforrás az észak-amerikai műsorszolgáltatók számára.

-NL-

NOVOFER

Alapítvány a Műszaki-Szellemi Alkotásért

GÁBOR DÉNES-DÍJ JELÖLÉSI FELHÍVÁS 2011

A NOVOFER Alapítvány Kuratóriuma kéri a gazdasági tevékenységet folytató társaságok, a kutatással, fejlesztéssel, oktatással foglalkozó intézmények, a kamarák, a műszaki és természet-tudományi egyesületek, a szakmai vagy érdekvédelmi szervezetek ill. szövetségek vezetőit továbbá a Gábor Dénes-díjjal korábban kitüntetett szakembereket, hogy az évente meghirdetett belföldi GÁBOR DÉNES DÍJ-ra jelöljék azokat az általuk szakmailag ismert, kreatív, innovatív, magyar állampolgársággal rendelkező, jelenleg is tevékeny, az innovációt aktívan művelő (kutató, fejlesztő,

feltaláló, műszaki-gazdasági vezető) szakembereket, akik valamely gazdasági társaságban vagy oktatási, kutatási intézményben:

- kiemelkedő tudományos, kutatási-fejlesztési tevékenységet folytatnak,
- jelentős, a gyakorlatban az elmúlt 5 évben bevezetett, konkrét tudományos és/vagy műszaki-szellemi alkotást hoztak létre,
- megvalósult tudományos, kutatási-fejlesztési, innovatív tevékenységükkel hozzájárultak a környezeti értékek megőrzéséhez,
- személyes alkotó közreműködésükkel jelentős mértékben járultak hozzá az intézményüket

elismerő, sikeres innovációs tevékenységhez.

A díj odaítéléséről a Kuratórium dönt. A díj személyre szóló, így alkotó közösségek csoportosan nem jelölhetők.

A díj nem egy életpálya elismerését, hanem az elmúlt 5 évben nyújtott, kiemelkedően eredményes, konkrét műszaki alkotó teljesítmény elismerését célozza. A formai szempontból mindenben megfelelő előterjesztések és elismerésre méltó teljesítmények mellett a Kuratórium előnyben részesíti azokat a jelölteket, akik teljesen új tudást hoztak létre, akiknek műszaki-szellemi alkotását a magyar gazdaságban eredményesen hasznosítják, akik ismereteit

a gyakorlatban alkalmazzák, kiemelt tudásukat színvonalas oktatói/nevelői tevékenységük során környezetüknek átadják, szakterületükön jelentős társadalmi aktivitást is kifejtenek, látókörük messze meghaladja a szűken vett szakterületet. A díj csak egyetlen alkalommal nyerhető el és a Kuratórium nem adományoz posztumusz díjat.

Az adatlap, a felhívás és a jelöléssel (előterjesztéssel) kapcsolatos részletes tudnivalók

a <http://www.novofer.hu/alapitvany/tartalom/menu/64> oldalon találhatóak.

Mind az elektronikus, mind pedig a papíralapú jelölés beküldési/postára adási határideje: 2011. október 10.

Eredményhirdetés és díjadás: 2011. december 15.

További felvilágosítás Kosztolányi Tamás titkártól kérhető:

Fax: 319-8916

Tel: 319-5111, 30/4848-004, e-mail: alapitvany@novofer.hu

A TV One-t megvette a Nortek

A TV One bejelentette, hogy társaság részvényeinek 100 százalékát eladta a Nortek Inc. leányvállalatának, egy többféle terméket gyártó világcégnek. Az üzlet a TV One összes érdekeltiségére vonatkozik, az általuk tulajdonolt összes cégre az USA-ban, Nagy-Britanniában, Taiwanon és Kínában. A TV One így a Nortek egyik szegmense lesz, és továbbra is szoros kapcsolatban áll a Magenta Research Ltd-vel.

David K. Barnes, a TV One vezérigazgatója elmondta: „Mostanában ünnepeltük 25. születésnapunkat a pro A/V

iparban, és rekordot állítottunk fel a szilárd növekedésben, a jövődolgozatokban, és a termékek megújulásában. Az InfoComm Show-n és a szeptemberi IBC kiállításon egy teljesen új technológiát és terméksort mutatunk be, ami már az új korszak kezdetét jelenti a TV One számára. A Nortek cégcsalád tagjaként a lehetőségeink maximalizálását vettük célba, ami a TV One számára egy következő szintet jelenti. Személy szerint arra törekszem, hogy a folyamatos siker részese lehessék”.

A Magenta Research vezérigazgatója Keith Mortensen így

nyilatkozott: „A TV One és a Magenta szoros együttműködése figyelemreméltó és a TV One finoman illeszkedik a Nortek professzionális A/V stratégiájába. A Magenta tervei

A Magenta Research vezérigazgatója Keith Mortensen

között szerepel a TV One globális eladási hálózatának segítése, azért, hogy erősödjön termékei(n)k piaci jelenléte. A Magenta nemrég bemutatott Voyager nevű minden formátumot felölelő fiber optic-alapú jeltevábbító platformja jelentősen kiterjeszti az infrastrukturális termékek skáláját, és ez kiválóan illeszkedik a TV One hamarosan bemutatkozó videojel-feldolgozó termékeihez.

A két vállalat az Orlando-ban rendezett InfoComm kiállításon már közös standdal szerepelt, és valószínűleg így lesz az amszterdami IBC kiállításon is.

I LiveU

A 2006-ban alapított LiveU céget (www.liveu.tv) a broadcast minőségű, celluláris, vagyis mobiltelefonos hálózaton keresztül élő televíziós (SD és HD) adások közvetítésére alkalmas megoldások úttörőjének tekintik szerte a világon.

A LiveU hátizsákos emberei azt a hordozható megoldást alkalmazzák, ami 4G LTE/3G, HSPA+, WiMAX és Wi-Fi celluláris (mobiltelefonos) kapcsolatok akár egyidejű használatával, az elérhető hálózati feltételek mellett a maximális videó minőséget nyújtja.

60 országban vannak jelen a LiveU-k, televíziókat, hírügynökségeket szolgálnak ki, ott voltak olyan eseményeken, mint az ideai brit királyi esküvő, az Oscar-díjak átadása, a GRAMMY-díjak átadása, az NBA Super Bowl döntő, a dél-Afrikai futball VB, a pekingi olimpia és Obama elnök székfoglaló vonatutazása Philadelphiából Washingtonba.

Az IBC2011-en bemutatják a HD/SD uplink megoldások új termékskáláját, köztük a 3D-élőközvetítés technológiáját, és a fő terméknek számító LU60 továbbfejlesztett, javított képminőséget produkáló változatát.

Az LU60 a broadcast ipar első kötegelt 3G/4G LTE hátizsákos RF-technológiája, ami

SD/HD videó közvetítésre is alkalmazható. A kapcsolat a műholdashoz hasonlóan kis késleltetésű, és működik a mobiltelefonálásnál ismert automatikus nemzetközi barangolás (roaming) funkció is. Ezek a fejlesztések képessé teszik a műsorszolgáltatókat és hírügynökségeket, hogy élő videó segítségével bővítsék mobilitásukat, ami a gyors telepítésnek, és az ebből adódó költséghatékonyság, no meg a celluláris uplink technológiának köszönhető. Mindezt az IBC-n a látogatók a gyakorlatban is kipróbálhatják.

A LiveU szabadalmaztatott technológiája egyidejűleg kötelegeli a 3G, 4G LTE, 4G WiMAX és Wi-Fi modemeket, majd a sávzélességek összegét kihasználva többszörös vivőjellel, erőteljes belső RF antennával közösen nyújtanak elegendő sávzélességet az 1080i HD jel kisugárzására.

Az 5 kg súlyú, és szabványos akkumulátorokkal (pl. Anton/Bauer, IDX, vagy SWIT) működtetett LU60-at hátizsákban hordozza az operátor. A beren-

dezés meghajtása bármilyen kameráról, vagy más videó forrásból SD-SDI, HD-SDI, HDMI, analóg, vagy FireWire kimenetéről történhet.

Élő sportközvetítéshez a LiveU akkor a legalkalmasabb, amikor nem helyettesíteni akarják vele a hagyományos műholdas adás infrastruktúráját, hanem annak hatékonyságát, kapacitását növelni szeretnék.

Az operátor mozgási szabadsága a LiveU-val nagyon magas fokú, olyan helyekről adhat élő képet, ahová a közvetítő kocsiai kamerái nem érnek el: a partvonalon, vagy az öltözőkben készíthet interjút, bókász-

hat a tömegben, forgathat mozgó járműből.

A LiveU jelének nem kell feltétlenül a közvetítő kocsiba jutnia, mehet egyenesen a stúdió videó mixerére is.

A cég székhelye az USA-beli Paramusban (NJ) és az izraeli Kfar Saba-ban van, de a világ számos pontján dolgoznak képviselőik, és eladással foglalkozó disztribútorok.

Hátizsák és a tartalma

Interjú bárhol

HIRDETÉS

Magyarországon a Blackmagic Design

Media Networks
Smart solutions 4 Broadcast, IT & Telco

Próbálja ki 2011. szeptember 29-én, nyílt napunkon a Blackmagic Design IBC-n bemutatott újdonságait!

Keresse a részleteket honlapunkon:
www.medianetworks.hu

Blackmagicdesign

IBC2011

Panasonic előzetes

Idén az Amszterdamba látogató kollégák a Panasonic standját (C45) új helyen, a Hall 9-ben keressék. Nem lesz nehéz rátalálni, a szokásos külsőségek és a csábító újdonságok megtekintését senki se feledje.

Látható lesz a master-minőségű AVC-Intra tömörítési kompakt kézikamera, az AG-HPX250E, melynek Full-HD szenzora, 22-szeres zoomja van és P2 kártyára rögzít.

Érdeemes megismerkedni az AVCCAM –csoport új tagjaival, az AG-AC130E és AG-AC160E kamkorderekkel, és kipróbálni a legújabb 3D P2 kamkordert, az AG-3DP1-et. Aki ellátogat a Panasonic

3D közvetítés a French Open tenisversenyről AG-3DP1 3D kamerával

Az AG-AC160E Las Vegas-i bemutatóján

Knowledge Village-ébe, beszélgethet, kérdéseket tehet fel a Panasonic szakembereinek a teljes termépalettáról.

A természeti katasztrófa miatt nehéz hónapokat maga mögött tudható japán világcég

mindent megtesz, hogy előre tekintve, a jobb időkre emlékeztető bemutatóval örvendeztesse meg a márka rendíthetetlen híveit.

-NL-

Roland videó-konverter

Megszokhattuk már, hogy az ős beköszöntével mindig számíthatunk néhány új, többnyire érdekes termékre a Roland háza tájáról. Nem történik ez másként idén sem, ezúttal a szeptemberben megrendezett IBC-n debütáló eszközök közül csemegézőnk.

A legnagyobb érdeklődés talán az új VC-30HD névre keresztelt videó-konvertert övezi, amely a kis és közepes költségvetéssel gazdálkodó stúdiók számára kínálja át gondolt, számítógépes környezetben kimondottan praktikus konverziós lehetőségeket, főként utómunkálatokhoz, illetve internetes közvetítés lebonyolításához.

A Roland VC-30HD átalakító alapvető koncepciója, hogy a jelenleg elterjedt videó-formátumok többségét (HDMI, HDV, DV, MPEG-2 TS, komponens, kompozit és S-VIDEO), illetve digitális (AES-EBU), vagy analóg sztereó audio csatornát ké-

pes fogadni, majd az ilyen módon beérkező tartalmat szimultán közvetíti az USB és IEEE1394 (Firewire) kimenetén. Az eszköz természetesen mind az USB, mind az IEEE1394-es kimenetén beágyazottan közvetíti a bemenetére érkező audio tartalmak közül azt, amelyet előzőleg a kimenetre választottunk. A digitális forrásokból (HDMI, AES-EBU) érkező audio sávokat egy beépített mintavételi arány (sample rate) konverter alakítja át a választott kimeneti formátumnak megfelelően. A VC-30HD segítségével lehetőségünk adódik tehát akár HD

felbontásban adást rögzíteni a számítógépünkre, vagy egyéb felvevő eszközünkre Firewire csatlakozáson, miközben egy másik berendezéshez USB-n keresztül kapcsolódva SD formátumban streamelünk, például internetes műsorszórás céljából.

A be- és kimeneti formátumot, illetve eszközünk alapvető funkcióit a berendezés előlapjáról, további beállításait pedig az USB kimenetéhez csatlakoztatott számítógépen keresztül érhetjük el a mellékelt szoftveres felület segítségével. Az audio kódolás típusán (MP2/LPCM), késleltetésén (max. 30 képkocka) és egyéb jellemzőin túl, természetesen, számos olyan, a videó átvitelhez kapcsolódó paramétert is megadhatunk itt, mint a kimenő jel formátuma (HDV, DV, MPEG-2), az MPEG-2 jelnyelv minősége (akár 50Mbps),

Roland VC-30HD videó-konverter

valamint a bemeneti oldal tulajdonságai (frame-rate, black-level, stb.).

A VC-30HD természetesen az SMPTE 12M LTC formátumú időköddel is elboldogul, melyhez a digitális forrásoknál (IEEE, AES) automatikusan igazodik, de önmaga is képes generálni. A számítógépes vezérlő szoftverben egészen fejlett ennek a résznek a kezelése, az összes vezérlő és user bithez hozzáférünk, többek között

offset és drop-frame is rendelkezésre áll.

Jelen pillanatban a szóban forgó VC-30HD a leginkább költségkímélő eszköz a Roland palettáján, egyben a legtöbb félprofesszionális képérzékelő eszközhöz (pl. digitális fényképezőgépek) is illeszkedik, köszönhetően a HDMI és Firewire bemeneteinek.

Gyimesi Bence

Új archiválási mód

A fiatal brit Arkivum cég egy teljesen transzparens adatmegőrző rendszert mutat be a broadcast ipar számára az IBC2011 kiállításon.

Az Arkivum látásmódja, a probléma megközelítése egészen egyedi, ahogy egy cég adatainak biztonságát és védelmét garantálják. Az Arkivum költséghatékony szolgáltatása az LTO/LTFS adatszalagos technológián és nyílt szabványon alapszik a gyors, hatékony és folyamatos hozzáférés megvalósításának érdekében.

A megoldás az ügyfél hálózatára telepít egy eszközt, ami az archivált anyagokat (az archivumot) egyetlen fájlrendszerként kezeli, így a megfelelő adatokat rejtő folder fel-

Jim Cook, az Arkivum vezérigazgatója

kutatása, megtalálása és visszanyerése gyorsan, könnyen és egyszerűen megtörténhet.

Kevesebb, mint fele az ára a házon belüli SAN-ban (Storage Area Network = helyi tároló hálózat) tartani az adatokat, ezért az Arkivum rendszer alkalmazása nemcsak

jelentős költségmegtakarítás a vállalkozásoknak, de az online hozzáférés ideje kevesebb, mint öt perc.

Az Arkivum adatarchiváló rendszerszolgáltatás jelentősen csökkenti az ügyfél energiafogyasztását és a rendszer hőtermelését, ezáltal a fajlagos széndioxid kibocsátás egytizede egy átlagos házon belüli megoldásnak.

A brit cég szolgáltatása következtében a fájlok nagyobb biztonságot élveznek, mint például egy televízió saját fájljai. A 100 százalékos biztonság oka, hogy az Arkivum mindig három másolatot őriz – kettőt a cég adatközpontjában, egyet pedig attól függetlenül (offline) egy harmadik fél letéti „raktárában” elzárva. Ez adja meg az ügyfeleknek az alapvető nyugalmat, hiszen

adataikhoz (műsoraikhoz) garantált a hozzáférés bármilyen katasztrófa bekövetkezése esetén is.

A rendszer ideálisnak mondható filmes-, utómunka- és adáskészítő munkafolyamatokhoz. A használat része a fájl alapú eszközök biztonságos távoli tárolója a filmfelvétel, vagy tévés műsorkészítés ideje alatt, majd a befejezett filmek, műsorok hosszú távú archiválása, de alkalmas a házon belüli tárolási kapacitás tehermentesítése is.

Az adatok formájában tárolt műsorok hosszú távú archiválásának és védelmének megoldását a University of Southampton IT innovációs központjával szoros együttműködésben, az audiovizuális archiválásban szerzett szaktudásukra és tapasztalataikra

támaszkodva fejlesztette ki az Arkivum cég.

-NL-

Sony LTO kazetta

HIRDETÉS

Roland
Systems Group

www.rolandsystemsgroup.hu

MEGHÍVÓ

Roland Székház, FSD Park

2011. október 12.

NYÍLT NAP!

V-Mixing System

Érettségi után tanár akartam lenni és Kudlik Júlia...

Barkó Judittal, a Duna Televízió alapító tagjával Babiczky László beszélgetett

Önéletrajzodban az írod „sok mindent csináltam: tanítottam angolt, hordtam ki újságot, voltam orvosi könyvtáros”. Hogyan indult?

Édesapám villamosmérnök volt, édesanyám balerínának készült, zongorázni tanult, ám az élet elsodorta álmaitól, egy divatcégnél titkárságvezető lett. Érettségi után tanár akartam lenni és Kudlik Júlia. Nem vettek fel azonnal az egyetemre, de akkor már volt idegenvezetői vizsgám és a nyelvvizsgám is, így elkezdtem tolmácsolni és idegenvezetőként dolgozni. 17 évesen már angol korrepetálást vállaltam. Később az ELTE tanárképző karán angol-magyar szakon diplomáztam. Évekig tanítottam is általános iskolában, és nyelviskolában is, és nagyon élvezetem.

Hogyan kezdődött a televíziós pálya?

Az akkori páromat hívták telefonon, hogy indul egy új televízió, jöjjön próbafelvételre, mert bemondókat keresnek. Épp nem tud a telefonhoz jönni, de megkérdezem. - mondtam. Nem érdekelt, bár én igyekeztem a telefonkagylót befogni és rábeszélni, hogy vállalja, hisz én világ életemben ezt szerettem volna csinálni. És ez a mondat behallatszott a telefonba. Most se tudom ki volt, aki hívott, csak azt tudom, hogy ekkor kaptam egy lehetőséget: „olyan kellemes hangja van, nem akarja megpróbálni?”. De! - vágtam rá. Az első meghallgatásra nem mentem be, mert olyan sok híres színészt láttam ott, hogy megrézttem. Pár nap múlva hívtak újra, hogy lesz még egy válogatás. Ha jól emlékszem, híreket kellett felolvasni. A felvételeket megnézte Fischer Tanár Úr és bizalmat szavazott nekem is. Így kerültem be egy gyorstalpaló tanfolyamra, ahol a bemondóság alapjairól tanultunk...

akkoriban még létezett ez a műfaj... Ez után kerülhettem abba a bemondó csapatba, akik a Duna Televíziót elindították 1992 decemberében. Az első szereplésemre jól emlékszem. Szó szerint meg kellett tanulnunk a bemondó szöveget, és a papírba nem illett belenézni... a sugógép nálunk még nem volt.

Utólag...nos, egy riadt lány volt a képernyőn. Bózsogi János rendező később bizalmat szavazott Kalocsai Andreának, és nekem, hogy a semmiből létrehozzuk a hamarosan nagyon sikeres Kedves című női magazinműsort. Volt benne burleszk, helikopteres felvétel, sok-sok bejátszás, külföldön forgattunk, vi-

torlás hajóról jelentkezünk be, sőt egyszer a Vidámpark körhíntájáról leszerelték a hintákat és fölkötötték bennünket boszorkányjelmezben, hogy úgy nézzen ki, mintha repülnénk. Akkoriban a hatvan perces műsort 5 napig forgattuk, rengeteg helyszínen! János bizalmáért, és törődéséért örökké hálás leszek.

Ő volt az első rendeződ?

Sokáig. És most utólag az mondom, hogy nagyon türelmes volt. Akkor nem így éreztem. Valamiért bízott bennünk. Azt, hogy a kamera előtt ma már kényelmesen érzem magam, első sorban neki köszönhetem.

A Duna Televízió első alkotói, rendezői filmesek voltak,

Bemondóként. „Akkoriban még létezett ez a műfaj”

Sokáig vezettem Tóth Endre mesterszakáccsal a Mit főzzünk ma? c. műsort

Az Aranykéz utcai robbantásán nagyon kevésen múlt az életem. Később egy kiállításon nagyon megrázott az ott készült címlapfotó.

2010. márciusában jelent meg a *Királynő c.* könyvem, a bemutatón dedikálók

A *Kalendárium c.* műsorban

A magazinműsorokat nagyon szeretem

hozták e terület igényességét, gyakorlatát. Az akkori elnök Sára Sándor jól jelképezi ezt a szemléletet.

A Dunások azon nőttek fel, hogy a televízióban nincs demokrácia, sokkal inkább egy fajta egészséges tiszteleten alapuló szigorú hierarchia: van a rendező, az operatőr, a szer-

kesztő és csak utána a riporter, a műsorvezető. Ugyanakkor azt tanultuk, hogy ez közös alkotás: azért mert én vagyok a műsorvezető, még cipelhetem a sminkládát, arrébb rakhatok egy kábel.

A híradótól vezetett az utad a kulturális műsorok felé.

Tudatos volt ez?

Engem nem a politika, hanem az ember érdekelt. Ez akkor is igaz volt, ha politikussal kellett interjút készítenem. Szerencsére soha nem kerültem olyan helyzetbe, hogy megmondták volna, hogy mit kell kérdezni. A rendszerváltás utáni évek sok-sok politikusával beszélgettem. Évekig vezettem *Híradót* is, de azt hiszem az nem az én műfajom, viszont jó, hogy kipróbálhattam, rengeteget tanultam belőle: precizitást, pontosságot, azonnali megoldásokat, szakzsérűséget.

Hogyan jött a váltás?

Véletlen volt, vagy akartad?

Egy jó darabig párhuzamosan voltam bemondó, híradós, és még a *Kedves* magazin is rendszeresen futott. Később hívtak a reggeli műsorba dolgozni, az első címe *Virradóra* volt, azután a címek változtak, de hosszú éveken át keltem hajnali háromkor... Később elindult a délutáni *Kalendárium* című közszolgálati magazin, nagyon szerettük, és a nézők is. A mai *Kívánságkosár* őst is mi indítottuk el Kalocsai Andreával: Jókívánságok határok nélkül címmel, mindig egy-egy jeles ünnephez kapcsolódva. A *Család-Barát* című műsor ősszel folytatódik, nagyon-nagyon szeretem! A *Lélek Boulevard* című beszélgetős műsorom 2008 karácsonyán indult. Büszke vagyok rá, hisz valamiféleképp saját gyermekem, vendégeimmel pedig arról

Barátom a delfin

beszélgethetek, ami a legjobban érdekel: a lélek útjáról!

Most amikor beszélgetünk is érzem, hogy nem csak arra figyelsz, hogy mit válaszolsz a kérdéseimre, hanem figyelsz engem is.

Számomra az a fontos, ami ket-tőnk között történik. Tudod, én nagyon felkészülős vagyok. Mindennek utána nézek. Össze-írom az adatokat, leírom a tervezett kérdéseket, de a műsorban szinte soha nem azt kérdezem, ami le van írva. Valami csoda megtörténik az interjú első pillanataiban és realizálódik a beszélgetés íve, de úgy hiszem, ez nem történne meg, ha a beszélgetést nem előzné meg lelkiismeretes felkészülés. A Család-Barát élő műsor, sokan betelefonálnak. Pici apró csodák tudnak történni két-három perces beszélgetésben. Még akkor is, ha csak egy orvosi eljárás után érdeklődik valaki, ott és akkor eltűnik a stúdió, belenézek a kamerába és akármilyen furcsa is, szinte látom, akivel beszélek, érzem őt, és a cél, hogy erőt is,

bátorságot is adjak, s talán némi önvizsgálatra is késztessem a nézőt. Valahogy, úgy érzem, én így tudok adni.

Egy induló televízió nagy ambícióival kezdted a pályádat, együtt fejlődöttél, alakultál ezzel a televízióval milyennek látod a mai helyzetet?

A kezdetekben a lelkesedés vitte ezt a televíziót, tudod, ha valaki máshonnan érkezett ezt rögtön megérezte. Gyakran kérdezték: Nálatok mindig ilyen jó a hangulat? Örömmel jártunk be. És 19 év alatt a gyermekévből érett televízióvá váltunk. Pillanatszerűen nem látom a jövőt, azt hiszem azért, mert épp most alakul.

Azt tudod-e, ha véget ér a nyár kihez mész oda, hogy a következő „Lélek Boulevard-ban”-ő lesz a vendég, veled szeretnék beszélgetni?

Hát... megfogytál! Talán összecsúsz is kialakul majd.

Hogyan egészítette ki televíziós munkádat az írás? A honlapod tanulsága szerint írásaidra, könyveidre büszke vagy.

Ha a lányomra nézek, akkor vagyok büszke. Nézd, én nem vagyok a szó valódi értelmében író. Az íráság szerintem nem csak tehetség, de kitartás és szakma is. Szinte kényszerből írok: felébredek, mondjuk hajnali négykor és valahogyan írnom kell. Évek óta publikálok az Elixir magazinban is, és egy éve jelent meg a második könyvem A Királynő címmel.

Embereket ismersz meg, miközben Ők megismerik önmagukat. Önismeretet is tanítasz.

Minden vasárnap Kurzusokat tartok, már több mint tíz éve. Mellette személyre szabott kommunikációs tréningeket vezetek olyan embereknek, akik szerepelnek időnként televízióban, rádióban, de nem érzik magukat kényelmesen stúdió szituációban, vagy nehezen fejezik ki magukat téttel járó helyzetben. Így teljes az életem: család, televízió, írás, tanítás. Nem az úgynevezett több lábbon állásért, hanem az örömért!

Lányommal, Nórával

Új puskamikrofonok

Közel azonos időben jelentetett meg hat gyár különböző puskamikrofonokat: kétségtelen, az IBC 2011-re készülődés jegyében.

AKG C 568B

A rövid puskamikrofont széleskörű felhasználásra, televíziós adáshoz, tévé- és filmprodukciók készítéséhez ajánlják.

A kompakt, könnyű testű C 568B ideális megoldás kamerára szerelve. 500 Hz alatt hypercardioid választ ad, 500 Hz fölött az AKG 'akusztikus interferencia csöve' az, amit az irányítottság növelését szolgálja. A mikrofon beépített előerősítőt tartalmaz, ami 9V és 52V közötti fantomtápot kíván, a kapcsolható 12 dB/oktávós, 120 Hz-es szűrő elnyomja a dübörgést és a szélzajt.

A C 568B a 20Hz és 20kHz közötti tartományban 11mV/Pa (-39dBV) érzékenységgel működik. A maximális SPL (Sound Pressure Level = a hangnyomás szintje) 128 dB, a jel-zaj viszony 76dB, az ajánlott terhelő impedancia > 2 kohm. A mikrofon 253 mm hosszú, átmérője 21 mm, tömege 160 gramm. Szélvédő és állvány adapter tartozik hozzá.

www.akg.com

AKG C568B

NEUMANN KMR 81i

Ezt a rövid puskamikrofont hírgyűjtéshez és helyszíni felvételek készítéséhez ajánlja a gyár. A KMR 81i-nél egy nyomásgradiens jelátalakító és egy interferenciacső kombinációját alkalmazzák. Olyan frekvenciánál, melynek hullámhosszban mért értéke hosszabb, mint a cső, a eszköz úgy viselkedik, mint egy nyomásgradiens elven működő egyszerű dinamikus mikrofon; magasabb frekvencián viszont úgy működik, mint egy interferencia elven működő mikrofon. A tengelyen kívüli hangforrásokat csökkentett szinten érzékeli a jellemző hangszín nélkül. Azt mondják, hogy kevésbé érzékeny a szélre és a pattogó zajra (összehasonlítva olyan modellekkel, melyeknek hasonló az iránykarakterisztikájuk), különösen alacsony a saját zaja, jó az impulzus átvitele és nagy a kimenő szintje.

A KMR 81i kapszuláját a csőbe helyezték el, hogy akusztikailag nyitott legyen, de ugyanakkor nagy áramlási el-

lenállást tanúsítson. A mikrofon iránykarakterisztikája hiperkardioid az oldalirányú hangok frekvencia-független csillapításával. Megelőzendő a bejövő hangok okozta túlvezérlést,

Neumann KMR 81i

a KMR 81i-n található egy 10 dB-es kapcsoló, valamint a 200 Hz-es felüláteresztő szűrő kapcsolója.

Összességében a frekvenciaátvitel 20Hz-től 20kHz-ig terjed, alacsonyabb frekvenciáknál csillapítva, 50Hz-nél körülbelül 15 dB-lel. A maximum SPL 128 dB, és a mikrofon előerősítőjének dinamika tartománya 116 dB. A KMR 81i 48V fantom tápfeszültséggel működik, 226 mm hosszú, átmérője 21 mm, tömege 145 gramm.

www.neumann.com

SHURE SM89

A Shure tervezői az SM89 puskamikrofont helyszíni produkciós munkákhoz és sporthírek gyűjtéséhez szánják.

Az akkumulátorral, vagy fantomtáppal egyaránt működő

nagy irányítottságú kondenzátor-puskamikrofon nagy távolságból képes megkülönböztetni a párbeszédet a környezet zavaró zajaitól. Az az előnye is megkülönbözteti más puskamikro-

fonoktól, hogy minimalizálja a fésűszűrő effektust. Ez azt jelenti, hogy egy relatíve nem zengő helyen úgy lehet elhelyezni, hogy a hangforrás a mikrofon tengelyétől mért 30 foknál kijebb is lehet; ez esetben minimális zaj mellett a rögzítendő

hang nagyfrekvenciás átvitele alig csökken. A tengelyben mért 60Hz és 20kHz közötti frekvencia-átvitel nagyon egyenletesnek mondható (enyhe növekedéssel a magas frekvenciáknál), ami javítja a hangtisztaságot és érthetőséget. Az alacsonyfrekvenciás süllyedés viszont minimalizálja a szél, a mechanikai vibráció, a környezeti zaj és pattogás hatását.

A mikrofon 111 dB-es dinamika tartománnyal és 79dB-es jel-zaj viszonyal büszkélkedhet. Érzékenysége -33dBV/Pa, a maximális SPL 127 dB az ajánlott 800 ohm terhelés mellett.

A mélyvágó szűrő 15dB/oktávós lépésekben kapcsolható 60 Hz és 160 Hz között, a fantom-tápfeszültség 11V és 52V között lehet.

A Shure SM89 52,4 cm hosszú, átmérője 20 mm, tömege 195 gramm.

www.shure.com

AZDEN SGM-1000

A tisztán hangfelvételi és televíziós alkalmazásokhoz egyaránt megfelelő SGM-1000 egyesíti magában a supercardioid karakterisztikát a széles frekvencia átvittel és az alacsony zajszinttel. A külső forrásból származó fantom táp, vagy egyetlen mini ceruzaelem (AAA) több mint 1000 óranyi működést biztosít. A kapcsolható mélyvágó szűrő oktávonként 6 dB-es vágást ad 200 Hz-nél, 80Hz-től 20 kHz-ig terjedő

Shure SM89

frekvencia-átvitelnél, és 96 dB-es dinamikatartományánál. A mért jel-zaj viszony 70 dB, a maximális SPL 120 dB.

Az SGM-1000 31 cm hosszú, 21 mm az átmérője, és 140 gramm a tömege akkumulátor nélkül. A szimmetrikus kimenet bármilyen alacsony impedanciájú (1 kohmos vagy kisebb) bemenettel működik, ideértve a szimmetrikus XLR-t és az aszimmetrikus ¼ colos és 3,5 mm-es bemeneteket. Az SGM-1000-hez nem adnak kábelt, viszont tartozék a szélvédő és a „papuccsal” kombinált rezgés-csillapító kengyel.

keverik a kettőt össze. A mikrofon háromkapszulás soros elrendezése a frontális hangok felvételét szolgálja, míg az annak tengelyével párhuzamosan kialakított rész a mono/ sztereó kompatibilitást erősíti.

A CSS-5 100Hz és 15kHz közötti frekvenciatartományban 32mV/Pa érzékenységgel működik monó módban, 40mV/Pa érzékenységgel normál sztereó módban, és 40mV/Pa érzékenységgel széles sztereó módban. A 48V-os fantomtáppal működő mikrofon maximális SPL-je 120dB, súlyozott zaja 18dB.

A mikrofon hossza 30 cm, maximális átmérője 22,5 mm.

www.sanken-mic.com

Azden SGM-1000

SANKEN CSS-5

A japán cég háromkapszulás kondenzátor mikrofonja super-cardioid karakterisztikájú, és monó, sztereó, valamint széles-sztereó módban lehet vele dolgozni. Monó módban az éles irányítottságot frontális hangforrásnál széles frekvenciatartományban fenn lehet tartani a második, szögben elhelyezett mikrofon és az egyenes mikrofon kombinációjával. A Sanken szerint a CSS-5-tel nagyon tiszta hangfelvételt, vagy adást lehet készíteni még zajos, visszhangos környezetben is.

Hangfelvételnél normál sztereó módban rendkívül pontos, 115°-os sztereó mezőben hatékony a CSS-5. Ez az érték növekszik 140°-ra széles-sztereó módban, melyet hangeffektek készítésére és ún. atmoszféra-felvételre terveztek, amihez a dialógot későbbi időpontban veszik fel és

SONY ECM680S

A Sony ECM680S electret sztereó puskamikrofont külső produkciókhoz és televíziós stúdióműsorokhoz tervezték. A mikrofon megtestesíti a Sony új-fejlesztésű electret kondenzátor kapszuláját, ami kiváló érzékenységgel rendelkezik, alacsony a belső zaja és szinte egyenes a frekvencia-átviteli karakterisztikája. Fő jellemvonása a képesség, hogy kapcsolni lehet az irányított monó és sztereó mód között. Ennél fogva alkalmas EFP és ENG célokra egyaránt.

A sztereó mód ideális környezeti hangok (atmoszféra) természetes felvételét szolgálja, míg a monó mód távoli hangok kezeléséhez alkalmasabb. Ezt a módot vagy a mikrofonon lévő kapcsolóval lehet kiválasztani, vagy a kompatibilis Sony kamkordereken.

A mikrofon előnye a sima frekvencia-átvitel: 50Hz és 20kHz között sztereóban, 40Hz és 20kHz között monóban. Az érzékenység -28dB ±3dB (sztereó), és 32dB ±3dB (monó), a dinamikatartomány 104dB (sztereó) és 106dB (monó).

A ECM680S-t beépített mélyvágó szűrővel szerelték fel, ami egyszerű módon csökkenti a nem kívánt környezeti zajt.

A mikrofon ideális a kamera tetején való használatra, hossza 24,5 cm, tömege

40-52V fantomtáp szükséges a működéséhez, sztereó módban LED világít. XLR kábel, vagy opcionálisan K-1504-es kábel tartozik hozzá a kamkorderhez való csatlakozáshoz.

pro.sony.com/bbsc/home.do

-NL-

Sanken CSS-5

Thomas Danley

„földönkívüli” hangfalai

Érdekes kísérletre volt lehetőségem a közelmúltban, mivel az Ezüst Patak zenekar népzenei ihletésű dalainak unplugged verzióban előadott koncertjét egy egészen különleges rendszerrel hangosíthattam. Thomas Danley „földönkívüli” hangfalairól szólnék, ezek közül a viszonylag kisebb méretű SM-60F szélessávú és TH-Mini subládákat próbálhattuk ki.

A keverő egy Midas Venice F16 volt. Mikrofonjaink között volt Royer R-122, Audio Technica AE-5400, Telefunken M-80, Beyerdynamic Opus-99, TG-153c és TG-D58c mikrofonok zsákszámra. A férfi és női énekeseket zongora, akusztikus gitár, hegedű, dob és mindenféle ütősök egészítették ki. A két Royer került a zongorába, gondoltam, ha Ray Charlesnak megfelelt, akkor ide is jó lesz. A Beyer mikrofonjai kerültek a dobokra, az Opus-99 a lábdobba, az I53c csiptetősök a tamokra, a D58c mikrofonok pedig overheadnek. A női énekes kapta az Audio Technica AE-5400-at, a férfi hangra pedig a Telefunken M-80 került.

és vonal jel fogadására is alkalmas, külön XLR és jack bemenetekkel. Az Alex Cooper féle nagyszerű hangú mikrofon előfokokat négysávú paramet-

tárhoz, valamint elektromos gitár erősítő elé és énekhez is, de ez volt az első alkalom, hogy zongorán kipróbálhattam. A Royert hallgatva megszűnik

Thomas Danley (piros ingben) az InfoComm kiállításon

Érdemes pár szót ejteni a keverőről, mivel elég sajátos új koncepció alapján épült. A Midas pultok mindig is kedveltek voltak az élő hangosításoknál természetes meleg hangzásuk és kiemelkedő funkcionalitásuk miatt. A Venice F-16 az új Venice-F széria legkisebb tagja. Az F jelölés a nevében arra utal, hogy a keverő rendelkezik Firewire kapcsolattal. Ezáltal egy olyan hibrid jött létre, amelyik egyesíti az analóg keverők meleg hangzását és könnyű felhasználhatóságát a külső digitális processzálás lehetőségének sokrétűségével és rugalmasságával. A 32x32 csatornás Firewire interfésznek köszönhetően a Venice F-16 nem csak koncertek soksávú rögzítését, vagy számítógépről történő visszajátszását teszi lehetővé, hanem kisebb stúdiókban is közvetlenül csatlakoztatható Mac és PC alapú gépekhez. A nyolc mono és négy sztereo csatorna mindegyike mikrofon

rikus EQ egészíti ki. A sztereo csatornákon is található fantomtámp, ami nekünk most nagyon hasznos volt, mivel a nyolc mono csatornát a dob és a két ének teljesen lefoglalta, így a zongorába tett két Royer R-122 egy sztereo csatornán kapott helyet.

Itt érdemes pár szót mondani ezekről a mikrofonokról is. A tradicionális ribbon mikrofonok mellett hogy utolérhetetlen tranziens átvitelrel és semmi máshoz nem hasonlítható krémesen meleg hangzással rendelkeznek, nagyon kényesek arra, hogy milyen mikrofon előfokhoz kötjük őket. Ezt a problémát oldja meg az R-122, mivel beépítettek egy speciálisan ribbonhoz igazított fantomtápról működő előerősítőt, ezért az R-122 szemben a passzív ribbon mikrofonokkal, a keverőkhöz illeszkedő kimeneti impedanciával és jelszinttel rendelkezik. Korábban használtam már ribbon mikrofont akusztikus gi-

Neumann KMS-105 mikrofon

HIRDETÉS

Audio Note
Music's Finest Conductor

ANALOG VOICE
AUDIO NOTE KÉPVISELET - MAGYARORSZÁG
www.audionote.eu
+36 30 235 8 234

egész hangtartományra. Nem csak nagyon finom, szép magassakat hallunk, hanem azt is, ahogy a fa rezonál a hangszerben és a mélyek is határozottan és konkrétan szólalnak meg, ezért végig olyan élményem volt, mintha ott ülnek a zongora előtt és onnan hallgatnám, nem pedig elektromos dolgokon keresztül.

Nagyon kíváncsi voltam a Telefunken M-80-as mikrofonra, mivel egy nem túlságosan drága dinamikus mikrofonról van szó. Ára nagyjából két

Telefunken M-80-as mikrofon

SM-58, vagy SM-57 árának felel meg és felhasználási területe is ezekéhez hasonló, de az utóbbi kettő fogyatékoságai nélkül. A hangja nem olyan közép tartományra beszűkítetten szól, sokkal részletesebb magassakat kapunk, mintha egy kondenzátormikrofont használnánk, annyira finoman szól a teteje és olyan telten az alja. Ennek oka egyrészt a nagyon kis tömegű mozgó tekercs, amelyik egy szintén nagyon könnyű, mégis strapabíró Mylar membránon van, a mikrofon lelke azonban az AMI/TAB-Funkenwerk által gyártott kimenőtrafóban keresendő. Elég könyörtelen módon a beállítás közben egy Neumann KMS-105 mikrofonnal végeztünk összehasonlítást. A KMS-105 ugyan jóval több, mint kétszer annyiba kerül az M-80-nál, mégsem éreztük, hogy az M-80 lemaradna tőle. A KMS-105 magasai lágyabbak és tisztábbak voltak kicsivel, viszont az M-80 sokkal férfiasabban szólt, arról nem is beszélve, hogy gerjedés elérésére tett minden erőfeszítésünket megghiúsította. Az tény, hogy egyáltalán össze lehetett hasonlítani a KMS-105-tel, önmagában is nagyon komoly eredmény. Mivel a hangnyomást is kitűnően viseli, leg-

közelebb kipróbálom pergőre, vagy gitárerősítő előtt.

A Thomas Danley által tervezett Synergy és Tapped Horn rendszerek technikai részleteibe most nem fogok belemenni, hiszen az SM-60F és a TH-Mini is ezekre az elvekre alapulva készült, azonban meglepően kis méretben. A TH-Mini mindössze 60x38x55 cm, az SM-60F pedig még ennél is kisebb, csak 51x51x40 cm. Ehhez képest mégis nagyon komoly hangnyomásra képesek. Az SM-60F maximum hangnyomása 131 dB, a TH-Minié pedig 135 dB. Az SM-60F-ben két darab nyolcos mélyközép, és egy öt colos koaxiális közép-magas hangszóró kapott helyet. A TH-Miniben pedig mindössze egy darab speciális kiképzésű tizenkét colos hangszóró dolgozik. Ez azt jelenti, hogy Danley úr jóvoltából egy személyautóban szállítható méretű motyóval is lehet már maradandó halláskárosodást okozni. Persze nem ez a cél, de a cucc ezt is tudja. A Synergy Horn rendszernek köszönhetően teljesen lineáris fázismenete van, több hangfal is tökéletesen illeszhető egymáshoz, az egész lesugárzott területen azonos hangképet produkál. Az SM-60F-nek olyan csodála-

SM-60F hangsugárzó

tos pártatlan és kiegyensúlyozott hangképe van, ami sok stúdiómonitor is megszégyenítené. A TH-Mini pedig annyira dinamikus, erőteljes és maszatolástól mentes mélyeket szólaltat meg, amit általában csak nála három-négyszer nagyobb mélynyomóktól várna az ember.

Ezzel a rendszerrel nagyon könnyű volt dolgozni. Annak ellenére, hogy nem használtam semmilyen effektet, sőt még kompresszorokat sem, nem éreztem, hogy bármi is hiányozna a hangzásból. Ez, azt hiszem,

annak köszönhető, hogy ezek a mikrofonok ezzel a keverővel és hangfalakkal képesek voltak a hangszereket és énekeket hiánytalanul közvetíteni, és így tökéletes kapcsolatot teremteni a zenekar és a közönség között. Ezt a zenekartól és a közönségtől érkező visszajelzések is igazolták. Számomra, mindenesetre, ez sokkal többet jelent, mint a technikai paraméterek.

Köszönet a Bluesound és a Penna Média Kft-nek.

Gáspár Péter

A legújabb Soundcraft: Si Compact 32

A Soundcraft Si Compact 32 keverője rengeteg lehetőséget rejt magában, például kiváló hangminőséget, hála az EMMA Lite DSP-platformnak.

A Soundcraft (a Harman Pro Group tagja) már világsiker aratott az Si Compact 24 és 16 modellekkel. Most az Si Compact 32 megjelenésével bővül a termékcsalád. 32 mikrofon-előerősítőt tartalmaz, visszahívható beállításokkal, valamint négy sztereó return bemenetet, így összesen 40 bemenetet képes keverni. Emellett, akár csak kisebb testvéreire, rá is jellemző a tökéletes, energiától duzzadó DSP funkcionalitás és az analóg keverőpultokhoz hasonló felhasználói élmény.

Az Si Compact 32-n 14 főbusz található (mindegyik dinamikával, visszhanggal és BSS

grafikus EQ-val), valamint négy mátrixbusz, négy dedikált FX-busz, négy teljes idejű Lexicon effekt eszköz és egy egész sor opciókártya, amelyek lehetővé teszik az egyéb rendszerekhez, például Aviomhoz, CobraNethez, AES/EBU-hoz és MADI-hoz való illesztést. Az új kompakt stageboxhoz minden Si Compact modell csatlakoztatható MADI kártya segítségével, így a kompatibilitáshoz a távcsatlakoztatás lehetősége is társul.

“Ez a rendkívül költség-hatékony, megbízható mixer kitűnő választás nagyobb telepített hangrendszerekhez, közepes koncertekhez vagy templomi hangosításhoz” – nyilatkozott Keith Watson, a Soundcraft Studer marketingigazgatója.

A Soundcraft Si Compact 32 keverője

STÍLUS
ÉS
MINŐSÉG
2011

TIZENKETTEDIK **HIFI SHOW** BUDAPEST WESTEND HILTON

Házi Mozi

2011. November 05–06.

HELYSZÍN: HILTON BUDAPEST WESTEND

Hangosabb a reklám!

Ki ne tapasztalta volna, hogy egyes televíziós csatornáknál, ha megjelenik a reklám, rögtön a távvezérlőhöz kell nyúlni, annyira eltérő a hangszint a normál műsorokhoz képest? Konkréten: hangosabb.

A kereskedelmi televíziózás sok évtizedes gyakorlata mellett még ma is téma világszerte, hogy mit lehet tenni ez ellen a rossz gyakorlat ellen. Az alábbiakban egészen friss példákat mutatunk arra, hogy milyen megoldásokat kínálnak neves cégek, mintegy védekező stratégiaként, pedig valójában az agyakban kellene rendet csinálni. Ez pedig nem technikai kérdés.

A berendezés konfigurálható teljes 5.1 surround hangkörnyezetre és sztereó rendszerre egyaránt. A videó jelfeldolgozás során az LDP-8242 figyelembe veszi az ebből adódó videó/hang közötti időzítési különbséget, és kellő kompenzációval elvégzi az illesztést.

DOLBY

A Dolby nemrég mutatta be a Media Emulator szoftverét, hogy segítse a televíziós műsorok hangjának jobb monitorozását, és a hangosság kezelését.

A cég célul tűzte ki, hogy különleges és hatékony megoldással segít a broadcastereknek a Commercial Advertisement Loudness Mitigation (CALM)

a Dolbyval, hogy integráljuk az ő hangosságmérő eszközeit és mérési technológiájukat a mi médiatranszformáló megoldásunkkal annak érdekében, hogy az ügyfeleink eleget tudjanak tenni az említett törvény előírásainak.”

BROADCASTASIA 2011 KIÁLLÍTÁS

A júniusi BroadcastAsia 2011 kiállításon az ITU hangossági szabvány második generációja, a BS 1770-2 állt a konferencia fókuszában: az új monitorozásról, a jelfeldolgozás és –továb-

bitás új termékeiről szóltak az előadások több más téma mellett.

Érdekesség, hogy a brit TSL Systems monitorozó termékeiben mind a BS 1770, mind az R128 szabványok szerint építkeznek, de számos új modellt is bemutatott Singapore-ban.

A PAM2-3G16 az új precíziós hangmonitor-család legújabb tagja, a szintén debütáló PAM1-3G16 hangosság mérésre szolgál, és van szabványválasztó kapcsolója is.

NL

Ross LDP-8242 hangossági processzor

ROSS VIDEO

A főleg videó mixereiről ismert amerikai cég a NAB2011 kiállításon a Linear Acoustic cég AEROMAX® technológiáján alapuló berendezést mutatott be. Az LDP-8242 Loudness (hangossági) processzor aktívan, automatikusan vezérli és korrigálja a műsorban fellelhető hangszint változását. A Linear Acoustic AEROMAX algoritmus az adaptív hangossági korrekciót alkalmazza a hallható frekvenciák teljes tartományában. Megszünteti a váratlan hangerőváltozásokat, miközben messzemenőig igyekszik megőrizni a műsor eredeti hangszíntjét.

„A hangosság kezelése az eredeti hangzás megőrzése és a videó/hang időzítés fenntartása sok rendszer számára folyamatos kihívást jelent.” – mondta Eric Goodmurphy marketing menedzser. „Az LDP-8242 jelentősen egyszerűsíti a helyzetet.”

Act, vagyis a kereskedelmi hirdetések hangosságának csökkentéséről szóló törvény betartásában, az egyenletes, optimális műsorhang biztosításában.

A Dolby hamarosan párbeszédet kezdeményez a gyártókkal a technológia ingyenes átadásáról, és a hangosság mérését, valamint a korrekciós eljárást tartalmazó technológia engedélyezésének programjáról.

A Dolby Media Emulatorának előnyei között említhető az egyszerűsített metaadat szerkesztés a fő audio munkaállomásokon, a hangkülönbségek monitorozásának lehetősége az ügyfelek számára, és a műsorkészítés folyamán a metaadatok gyorsabb kezelése.

„A hangerő-különbségek kezelése kihívás a tartalom-feldolgozó csatornák számára az utómunkától a továbbításon keresztül az adáskészítésig. „- nyilatkozta a Digital Rapids társaság elnöke, Brick Eksten. „Örömmel dolgozunk szorosan együtt

TSL Systems PAM1-3G16 hangosság mérő

Dolby Media Emulator

Viziszínpad Szarvason

Szarvas nyári kulturális életének az elmúlt években egyre fontosabb részévé vált a Holt-Körös partján évről-évre felállított ideiglenes viziszínpad. Az ötlet sikerét látva, 2010-ben a város vezetése nagyszabású projektbe kezdett: állandó színpadot terveztek a Holt-Körös partjára. A projektet jó részt egy EU-s pályázatból tervezték finanszírozni.

A nagyszabású ötlet alapos előkészítése ellenére a projekt megvalósítására kiírt általános tender első körben sikertelen lett. A második kiírás alkalmával két részre bontották a tendert, szétválasztották egymástól az építőipari és színháztechnikai részeket. A színház, az épületek és a terület kivitelezési munkáit egy helyi építőipari cég, az Integrál Zrt. nyerte el, míg a hang- és fénytechnikai részt a Studiotech Hungary Kft. két alvállalkozójával, az Audmax Kft.-vel és a D.P. Music Kft.-vel.

A tender utolsó, tárgyalásos fázisát követően 2010. novemberben írtuk alá a szerződést, és kezdtük meg a tárgyalásokat a megrendelővel és az építési vállalkozóval a pontos projekt ütemterv kialakításáról, és a megvalósítási részletekről. Bár az épület állapota miatt a munkákat csak 2011 tavaszán tudtuk megkezdeni, az eszközök nagy részét még 2010-ben leszállítottuk Szarvasra, majd a projekt téli álomba merült.

Február végén vettük fel újra a fonalat, és megállapodtunk a május végi kivitelezésben és átadás-átvételben. Időközben az eddigi három mellé (megrendelő, két kivitelező) egy újabb szereplő lépett be a projektbe, a színház üzemeltetésére ugyanis a város a békéscsabai Jókai Színházzal kötött szerződést. Az új szereplő természetesen új igényeket, módosítási javaslatokat hozott magával, amikről hosszabb tárgyalások során sikerült mindenki által elfogadott kompromisszumos megállapodásra jutni. A nehézséget az épület közben előrehaladott készültségi állapota, a betonba már befektetett kábelynyomvonalak és a szűkös idő okozta, május 31-ig kellett fejezni (próba üzem-

mel és átadással együtt) a projektet, hogy a technikai személyzetnek legyen ideje a június 3-i koncertre összeszokni a telepített technikával.

Sok előzetes egyeztetést és az épület elkészülését folyamatosan nyomon követve végül május harmadik hetében utazott le a kivitelező csapat, hogy behú-

za a kábeleket, telepítse a kötődobozokat, függessze a hangfalakat és a lámpákat és végül a hang- és fényrendszert összehangolja és tesztelje. A kivitelezés gyorsan és zökkenőmentesen zajlott, és végül (áram híján nem sikerült korábban) május 31-én, kedden lezajlott az átadás-átvétel, június 3-án, pénteken pedig megszólalt a Csik zenekar a színpadon.

A telepített technika tételesen szerepelt a kiírásban (egy korábbi, előzetesen bekért rendszerterv eredményeképp), így a kezünk meg volt kötve, csak a márkákkal játszhattunk. A hangtechnika forrásaiként Audio Technica vezeték és vezeték

a végfok rack-eket is ezekbe a csatlakozó dobozokba kellett bekötni. Az időjárás-állóság miatt a hangfalak kábeli zárható dobozban vannak sorkapoccsal bekötve, de évi két mozgatás esetén ez talán nem olyan nagy gond. A kábelek kioldása után a teljes hangfal stack motorral leengedhető és télire raktárba, vagy éppen karbantásra elszállítható.

Lámpák három helyre kerültek, a bástyák élén levő „létrákra”, a színpadon levő „tornyokra” és a vezérlő helyiség homlokára. Mindhárom helyen a rögzítő szerkezetre szabványos C-kampókkal vannak felrakva a lámpák, így az elrendezés módosítása egy-egy eseményhez, vagy a telielés szintén nem jelent gondot.

A technika kialakításakor az volt a szempont, hogy átlagos igényű eseményeket ki tudjon szolgálni, megbízható legyen, és egyszerűen kezelhető. A kifejezetten jó hangulatban lezajló átadás-átvételi procedúra során a megrendelő és az üzemeltető meggyőződött arról, hogy a telepített technika megfelel ezeknek az elvárásoknak, az azóta sikeresen lezajlott koncertek és zenés, színházi események pedig tovább erősítették ezt.

Perneczky Miklós
technikai osztályvezető
Studiotech Hungary
+36 30 747 6635

fénytechnikát úgy kellett telepítenünk, hogy télire le lehessen bontani, de üzemi idő alatt megbízhatóan szolgáljon, vagyis közélettel kellett keresnünk a feszítívül teljesen mobil technikai rendszerei és a telepített fix technikák közt. A kábelezés a vezérlő helyiség és a dimmer szoba, illetve a színpad közt fixen lett telepítve, a csatlakozó mezők vízmentesen zárható dobozokba kerültek, ahova mobil kábelekkel lehet bekötni a lámpákat és vezérlésüket, vagy éppen a mikrofonokat és hangszereket.

Az épület adottságai miatt a hangtechnika egy részét, a subokat, a kontroll ládákat és

nélküli mikrofonokat illetve Tascam bejátszót, a FOH-ba egy 48 csatornás analóg Allen&Heath GL 48 keverőpultot, Drawmer és Yamaha effekteket, a kimenő oldalra pedig LAB gruppen digitális végfokokat és Trevis Audio hangfalakat szállítottunk. A fénytechnika Compulite Spark vezérlőből és Logen dimmerekből, direkt kapcsolókból áll, amik LDR lámpákat (spotok, PAR-ok) és GLP robotokat szabályoznak és vezérelnek.

A színpad – bár végleges kialakításra került a Holt-Körös partján – adottságaiból adódóan csak időszakosan, tavasztól őszig üzemel. Emiatt a hang- és

A Blackmagic Design videó mixererei

Azzal, hogy a csődbe jutott Eholab céget tavaly megvásárolta a Blackmagic Design, jelentős video mixer választékkal rendelkező gyártóvá vált, amelynek szortimentjében szinte minden televízió található a tevékenységéhez jól illeszkedő mixertípust nettó 2500 dollártól 15000 dolláros árig.

Az ATEM mixerek általános jellemzője a kisebb méret, alacsonyabb ár, és az a lehetőség, hogy a vásárló a maga igényeihez, pénztárcájához szabhatja a megvásárolni kívánt portékát.

Az ATEM produkciós mixereket ezentúl a kontrol paneltől függetlenül fogják árulni, így a vásárló alacsonyabb árnál kezdheti a beruházást, és használhat mixeréhez Mac-es vagy PC-s kontrol panelt. Ha később robusztus hardver-bázisú kontrol panelre lesz szüksége,

az ATEM Broadcast Paneleket külön megvásárolhatja a meglévő mixer egységhez.

Az új Mac-es és PC-s kontrol panelhez való szoftver segítségével laptopon lehet műsort vágni, ami nagymértékben csökkenti a költségeket és növeli a felhasználás rugalmasságát. Az ATEM szoftveres vezérlése professzionális M/E munkafolyamatnak megfelelő kezelési lehetőséget biztosít, ahol a paraméterek beállítása egyszerű.

ATEM 1 M/E-s Broadcast Panel

ATEM 1 M/E-s kontrol panel

A Media Express kezelői felülete

A két ATEM modell bármelyikének megvásárlásakor az árban benne foglaltatik az ATEM kontrol panel szoftvere is. Az 1 M/E-s produkciós mixer 2 RU méretű, és magába foglal nyolc teljes bemenetet, vagyis SDI, HDMI és komponens videó fogadására képes. Ennek a modellnek három Aux kimenete van, és tartozik hozzá egy egyszerű Multi View „monitorfal”.

A 2 M/E-s produkciós mixer 3RU méretű frame-ben fér el, és két különálló M/E sort, valamint 16 bemenetet, 6 Aux kimenetet, két Multi View monitorozási lehetőséget, redundáns tápfeszültség megoldást, valamint SuperSource™ több-rétegű kompozitálást foglal magába.

Mindkét modellnek négy upstream kulcsolója (keyere) van, amik egymástól függetlenül használnak chroma (szín), shape (jelforma), és linear key funkciókat, miként a két downstream keyer a grafikus wipe-okat és a független fel-lekeverést.

A professzionális élő adásoknál a kezelő használhatja a beépített DVE-t érdekes videó effektek létrehozására, vagy a kulcsjel helyzetének megváltoztatására.

Hordozható alkalmazásnál a beépített Multi View monitorozás szükségtelenné teszi külső monitorok megvásárlását, mivel egyetlen SDI vagy HDMI monitoron látható az összes kamera képén kívül a Preview és a Program kép is. Állandóan elérhetők lekonvertált SDI és kompozit kimenetek különleges helyszínek monitorozására, a full SDI és HDMI jelek mellett.

Az a vásárló, aki igazi hardveres vezérlő pultot szeretne, két modell közül választhat: vagy az egy rack szélességű 1 M/E-set, vagy a nagyobb ATEM 2 M/E Broadcast Panelt. Az utóbbival az ATEM 2 M/E produkciós mixer minden funkciója vezérelhető.

Az összes hardveres és szoftveres vezérlő pult kompatibilis mindegyik ATEM mixerrel.

Az ATEM-ek beépített USB 3.0 interfésszel közvetlenül csatlakozhatnak a PC USB 3.0 portjához, és így 10-bites, full HD felbontásban, garantáltan kiváló minőségben kezelhetők a jelek.

A mixerek tartalmazzák a Media Express szoftvert, ami lehetővé teszi, hogy AVI vagy DPX fájlok is keverhetők legyenek, továbbá egy kiváló

Az Intensity Pro professzionális HDMI és analóg csatlakozásokat biztosít HD és SD szerkesztéshez, €139 áron

Az Intensity Pro az egyedüli olyan rögzítő és lejátszó kártya, amely HDMI és analóg csatlakozókkal is fel van szerelve, és mind Windows™, mind Mac OS X™ alatt működik. Az Intensity Pro lehetővé teszi a hollywoodi produkciós minőség elérését tömörítetlen vagy tömörített videobevitelrel és -lejátszással, nagyképernyős HDTV készülék használatával.

Csatlakoztatás bármihez!

Az Intensity Pro HDMI, analóg komponens, NTSC/PAL és S-Video csatlakozókkal van felszerelve – mindez egy olcsó, dugaszolható kártyán. A bevitel így történhet HDMI kameráról, VHS és Video8 deckekről, játékkonzolokról, set-top boxokról stb. A megtekintés pedig nagyképernyős televíziókon és videoprojektorokon lehetséges.

Túl a HDV határain

A HDV erőteljes tömörítése és korlátozott 1440 x 1080-as felbontása nehézségeket okozhat a minőségben és a szerkesztésben. Az Intensity Pro kiküszöböli ezeket a problémákat, és lehetővé teszi a választást a tömörítetlen videó, az Online JPEG és az Apple ProRes 422 között, az 1920 x 1080-as HDTV felbontáshoz. Sőt, a bevitelt ezzel a kártyával elvégezheti 1080i HD-ben, 720p HD-ben vagy NTSC/PAL videóban.

Lejátszás nagyképernyős HDTV-n

Használja az Intensity Pro HDMI vagy analóg kimenetét az óriásképernyős video-monitorozáshoz. A FireWire™ alapú megoldásoktól eltérően, az Intensity tömörítetlen videocsatolást használ közvetlenül a Final Cut Pro valós idejű effekt-renderelőjéhez. FireWire tömörítés hiányában a CPU összes feldolgozási teljesítménye a több videoeffekthez és videolayerhez használható fel.

Microsoft Windows™ vagy Apple Mac OS X™

Az Intensity Pro teljes mértékben kompatibilis mind a Windows™ alatt futó Adobe Premiere Pro-val, mind a Mac OS X™ alatt futó Apple Final Cut Pro-val, valamint a Motion™, a Color™, a DVD Studio Pro™, az After Effects™, a Photoshop™, az Encore DVD™, a Combustion™, a Fusion™ és sok más egyéb szoftverrel.

Intensity Pro
€139*

Tudjon meg már ma többet a termékekről, keresse fel a www.blackmagic-design.com webhelyet.

minőségű hullámalak-monitorozási rendszert, valamint a Blackmagic Design Ultra-Scope szoftverét.

Mint már említettük, mindkét mixer magába foglal egy Multi View szoftvert is, aminek segítségével tíz videó csatorna válik láthatóvá egy SDI, vagy HDMI csatlakozós tévén, vagy monitoron. A képek sorrendje változtatható, van hozzá tally, változtatható monitorfelirat és beállítható a biztonsági képfelület markere is.

Mi több: a mixerekben 2GB-os memóriával dolgozó beépített média lejátszó működik, amire 32 állókép és két élő klip rögzíthető kulcs – és kitöltő jellel együtt. A média lejátszót sok egyéb mellett animált logók, hátterek bejuttatására lehet használni.

Grant Petty, a Blackmagic Design vezérigazgatója így nyilatkozott az új termékekről: „Véleményem szerint, hála az új ATEM képkeverőknek, élőben közvetítendő események

sokkal szélesebb skáláját sikerül majd lefedni elérhető áron, hiszen a professzionális alkotások költségei jelentősen csökkenni fognak. Ezek elképesztően jó minőségű termékek, amelyek mindazokkal a jellemzőkkel rendelkeznek, amelyeket a műsorszórók elvárnak egy élő képkeverőtől, de olyanokkal is – például HDMI-vel –, amelyek mindenki számára egyszerűbbé és megfizethetőbbé teszik az első lépéseket.”

Grant Petty, a Blackmagic Design vezérigazgatója

MEDUZA

Az első 4K-s 3D kamera

Napjainkban a 3D megjelenítés rohamosan terjed. Egyre több ilyen mozifilmet készítenek, egyre több megvásárolható diszken, ha nem is a gyártók által kívánt gyorsasággal, de terjednek a 3D-s televíziók.

A 3D megfogalmazás azonban sok mindent takar. Alapvetően a térhatású képet jelenti, melynek van mélységi információja is. A cél az életszerű térhatás elérése, vagyis segédeszköz nélkül, ugyanakkor nagy szabadságot adva a néző fizikai elhelyezkedését illetően. Ezek azonban ma még nehezen teljesíthető elvárások, így óhatatlanul kompromisszumokat kell kötni, de a végeredmény így is sokkal látványosabb a hagyományos 2D képeknél. Az egyik, talán legfontosabb kompromisszum, hogy sztereo 3D technológiát alkalmaznak, azaz a látványt csak két kamerával rögzítik, ezzel próbálva leutánozni az emberi szemet. Amikor ma 3D filmekről beszélünk, ezt értjük alatta.

A 3D filmkészítés berendezései ma már viszonylag széles választékban elérhetők, a leggyakrabban megfelelő mechanikával (rig) összekapcsolt professzionális kamerákat alkalmaznak, de terjednek az egybeépített, gyakorlatilag két kamerát tartalmazó berendezések is. Ezek ára már nem feltétlenül számít kimagaslónak és a további rendszerek

(számítógépes grafika, utómunka, jelátvitel, stb.) is elérhetőek. Talán a legnagyobb fejlődés a kamerák vonatkozásában várható, gondoljunk csak a méretre, súlyra, egyszerű használhatóságra, felbontásra és nem utolsósorban az árra.

A professzionális 3D kamerák esetében az operátoroknak, rendezőknek manapság el kell fogadni, hogy a technika meghatározó, a művészi munkán kívül a mérnöki ismereteknek is igen fontos szerepe van. A filmkészítés a két terület szoros egymásra utaltságát igényli. Ez sok esetben új helyzetet jelent a korábbi értelemben vett alkotóknak. A gyártók egyik célja, hogy a filmkészítést „visszatereljék” a művészi területre, vagyis minél jobban leegyszerűsítsék a kezelhetőséget.

MEDUZA

Az idei NAB egyik újdonsága volt a Meduza Systems 4K felbontású kompakt 3D kamerája, melyet hivatalosan a sztereo 3D (S3D) kategóriába sorolnak. Ezt az újszerű elveken alapuló berendezést először

Chris Cary, az angliai székelyű 3D Visual Enterprises vezérigazgatója (ez a cég a Meduza Systems anyavállalata) és Jonathan Kitzen, a Meduza Systems elnöke mutatta be. A kamera nagy előnye, hogy a filmkészítők számára egyszerűbb, gyorsabb forgatási lehetőséget kínál 4:3 formátumban natív 4K felbontás mellett – kisebb költségigénnyel. Az 1:1-es pixelarány, a 3072 x 4096 felbontás lehetővé teszi az óriás mozivásznonra való közvetlen konvertálást, ugyanakkor alkalmas az alacsonyabb felbontást igénylő produkciókhoz is. Rendkívül jó képet produkál a megjelenítők széles skáláján, a 3D televíziókon keresztül a mozivásznakig – e tekintetben jelenleg a Meduza egyedülálló.

A kamera percek alatt üzembe állítható, nem igényel hosszadalmas kalibrációt, objektívje cserélhető, a lencsetávolság és a konvergencia precízen távvezérelhető. A kompakt egység, melynek súlya mindössze 7.5 kg, más megoldásokkal ellentétben egy elektronikát és vezérlést foglal magában, dupla képérzékelő rendszerrel. Azáltal, hogy a két kép együttesen kerül feldolgozásra, a beállítás lényegesen egyszerűbbé válik, elkerülve a bonyolult szinkronizációt (szín, zaj, méret, axis, fókusz, stb.), melyet egyébként részben a kamerában, részben az utómunkálatok során kellene

elvégezni. Az összehangolási folyamat nem egyszerű, sok odafigyelést és rutint igényel, hiszen ha nem végzik el precízen, tönkretetheti a 3D látvány érzékelését, és fejfájást okozhat a nézőnek. Aki már csinált ilyet, valószínűleg különösen értékeli ezt az új technológiát. A gyártók kedvenc hasonlata, hogy két motorkerékpár egymáshoz erősítéséből még nem lesz négykerékű autó.

A Meduza tervezésénél a gyártók arra törekedtek, hogy minél rugalmasabban kiszolgálják a filmkészítők igényeit. Fontos szempont volt a moduláris felépítés és a rugalmasság. Ennek szellemében a képszenzor szinte másodpercek alatt cserélhető, korszerűbb típusok megjelenésével ezek gyorsan és viszonylag egyszerűen beépíthetők lesznek, akárcsak a capturing rendszer más elemei, amivel elkerülhető az elavulás veszélye. Így a kamera mindig az aktuálisan elérhető legjobb képalkotó technológiával rendelkezik. További előny, hogy a kamerához a filmes kiegészítők széles skálája csatlakoztatható, növelve ezzel a filmesek elégedettségét és a felhasználhatóság körét.

A Meduza igen változatos felhasználhatóságot biztosít a szórakoztatóipar területén. Folyamatos fejlesztésre tervezték, hogy lépést tudjon tartani a modern technológia gyors fejlődésével. Így a fel-

használók bátran fejleszthetik, módosíthatják a rendszert az elérhető eszközök – szoftverek és hardverspecifikációk – egész tárházával, hogy saját szükségleteik szerint alakítsák kamerájukat. Voltaképpen ez a világ első „nyílt forrású” professzionális kamerarendszere. A felhasználók szabadon kiválaszthatják a megfelelő méretű, felbontású, fényérzékenységu érzékelőket, éppolyan egyszerűen, ahogy korábban szükség esetén másfajta filmszalagot választottak.

Maga a kamera, megjelenését tekintve elég meglepő, nem igazán hasonlítható a hagyományos kamerákhoz. Aki először találkozik vele, kezébe veszi, talán idegenkedhet tőle, de technikai értékei, azt hiszem, nem kérdőjelezhetők meg. A kamerát és a mögötte lévő mérnöki teljesítményt a szakma is elismeréssel fogadta, a termék elnyerte az immáron 19 év óta adományozott rangos kitüntetést, a „Mario” díjat, melyet áprilisban az idei NAB-on adtak át. Ezt a díjat a leginnovatívabb és a legmagasabb technikai színvonalat képviselő termékeknek ítéli oda a Broadcast Technology magazin és évente mindössze tízet. A kamera előreláthatólag 2011 szeptemberében kerül piacra, illetve akkortól lesz bérelhető, és várhatóan nagy sikerre számíthat.

HIRDETÉS

www.Panaudio.hu
PanasonicFUJINON FUJIFILM Manfrotto SWIT. GLIDECAM
CAMPLEX AZDEN Camlight

E termékek hivatalos magyarországi forgalmazója a Panaudio Kft.

AG-HMC151 AVCHD

AVCHD memóriakártyás kamera

Full HD
10803 év
GARANCIA

OIS

LEICA
DICOMARSD
HC

natív 16:9 3x1/3" CCD
LEICA Dicomar optika
optikai képstabilizátor
fókusz: 28 - 364mm
1080: 60i/50i/30p/25p/24p, 720: 60p/50p/30p/25p/24p
XLR hangbemenetek, mic./line, +48V
HDMI és USB2.0 kimenetek, 3,5" LCD, hullámalak monitor
SD/SDHC kártyás rögzítés, AVCHD (H.264)
zoom, fókusz, írisz, start/stop vezérelhetőség

**Előleg nélküli
részletfizetési lehetőség:
30 960.- Ft x 36 hó**
részletek a Panaudio.hu-n

Akció!
779 900.-
Szuper akciós ár!

Camlight HORDOZHATÓ- ÉS STÚDIÓLÁMPÁK**KIT-25**

LED riport lámpaszett

3 x 750lux**ÚJ!**

a szett tartalma:
3 db PL-2500 lámpa
2 db lámpaállvány
1 lámpatartó kar
1 háztizsák, 3 tápegység

349 900.-
Akciós szett ár!

PL-2500 lámpa tulajdonságai

5600K, 750lux (2m), 27W
fényerőszabályzás
DMX512 vezérelhető
3200K színekorrektív szűrő, lágyító
adapteres (220V), akkus (opcionális) üzemmód

**PL-4000 D
LED riport lámpa****ÚJ!**

LED lámpa, 5600K
1600lux (2m), 45W
Gold/V-lock akkumulátorról és tápegységről
fényerőszabályzás, fókuszálás
2 db fényterelő
3200K színekorrektív szűrő
lágyító, tápegység tartozék

179 900.-
Akciós újdonság!

SWIT S-1070C 7" (18 cm) HDMI monitor

7" TFT LCD, 800xRGBx480
16:9 / 4:3
HDMI, kompozit video
sztereo audio
underscan / overscan
3 színű tally
magnézium ötvözet ház
tápegység, tartókonzol és
napellenző tartozék

6 féle akkumulátor-
csatlakozó hátfallal
rendelhető

**Szuper
akció!****HDMI****Panaudio.hu**
Ar az interneten!

1092 Bp., Ferenc krt. 26.
Tel.: 456-3003, 456-3002, Fax: 217-1288
www.panaudio.hu - studio@videopart.hu
Árunk nem tartalmazza az ÁFA-t!

SPIDERCAM AZ IDEI KAJAK-KENU VILÁGBAJNOKSÁGON

MTV – SIVision koprodukció Szegeden

Forró napokat ígért az augusztusi ünnep Szegeden, és nem csak a Kajak-kenu Világ bajnokság sportolójának, hanem a közvetítésben résztvevő nemzetközi televíziós stábnak is. A Magyar Televízió munkatársai és a müncheni SIVision Sereg Imre vezetésével a német broadcast cég technikájának segítségével közvetítették a világ számára a nagy nemzetközi érdeklődéssel kísért sporteseményt. A versenyt megelőző napon jártunk a Maty-éri vízi versenypályán.

A helyszíni televíziós közvetítések műfaja adásról-adásra magában hordozza az alkotók, rendezők, operátorok újjító szándékát, hogy a technikai lehetőségeket kihasználva, mindig valamivel többet mutassanak a képernyő előtt ülő nézőknek. Pontosan ez történt augusztus 18-21 között, az idei Kajak-kenu Világ baj-

nokság helyszíni közvetítésének színterén, Szegeden.

A Magyar Kajak-kenu Szövetség idén minden támogatást megadott ahhoz, hogy a szegedi világbajnokság a lehető legmagasabb technikai színvonalon kerüljön közvetítésre. Ennek eredményeként a közvetítés technikai feltételeinek biztosítására a német

SIVision OB GmbH-t kérték fel, akik a jól ismert piros HD közvetítő-kocsikkal felvonulva biztosították a közvetítéshez szükséges broadcast technikát.

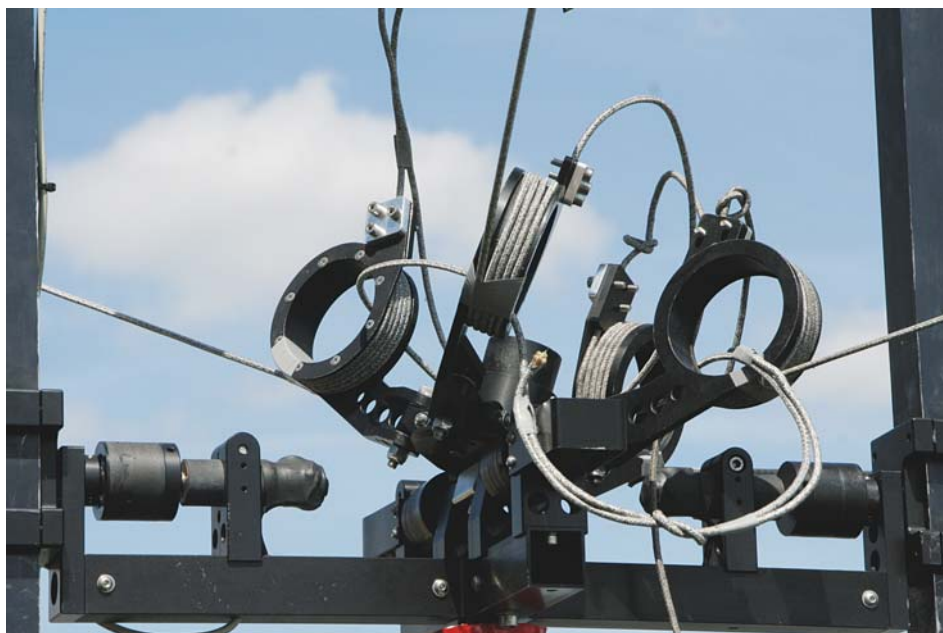
„Nem az első alkalommal járunk itt Szegeden - mondta Sereg Imre - ugyanis a tavalyi Kajak-kenu Világkupát is a mi rendszerünk közvetítette.

Spidercam a víz felett

SIVision kocsik egyike

A Spidercam mozgató szerkezete

Győrffy Ágnes (MTV) rendező és Halla József vezető operatőr

Komentátorállások

A múlt évben nagyszerű együttműködés alakult ki az MTV és a SIVision munkatársai között, és ezt idén is szeretnénk megismételni, még többet nyújtani a tévénézőknek szerte a világon. Ennek érdekében hoztuk ide a Spidercam-et is, ami a broadcast történetében a világon első alkalommal került bevetésre

kajak-kenu versenyen, és ami újszerű háromdimenziós mozgásával teljesen új effektet mutat a képernyőn.

A háromtagú német Spidercam csapat (Christian Will – pilóta / Frank Stutzke – operatőr / Joachim Krugmann – technikus) a pálya 200 - 250 méteres startvonalán kiépített 6 -os kamera-ál-

lás alsó részén foglal helyet. A Spidercam teljesen új felfogásban mutatja a starthoz beálló hajókat és ad képet a lelátókon helyet foglaló közönségről a kocsiban ülő rendezőnek. Már az első teszteléseken túl vagyunk, és minden nagyszerűen működik. A Spidercam repülő szerkezete négy, 35 méter magas to-

ronydaru között mozog, és egy Panasonic HD kamerát mozgat, amire Fujinon 4.5 optikát szereltünk.

Egyébként – folytatja Sereg Imre – a közvetítéshez 18 darab Sony HDC 1500 –as kamerát hoztunk Szegedre a legjobb 40x, 86x és 100x Canon zoom-optikákkal. A nagy zoomokra a közvetíté-

tésnél feltétlenül szükség van a hosszú pálya és a nagy távolság miatt.

Szinte hihetetlen, de igaz, hogy a közvetítéshez a pályán nem kevesebb, mint 8.5 kilométer hosszú kábelt fektettünk le, nagy részét árokba ásva, hogy a biztosítsuk az állásokba telepített 22 kamera és a közvetítő kocsik közötti kapcsolatot.

A Trackrunner és a Follow Carra helyezett kamerák vezérlésére rádiós távirányítási rendszert alkalmazunk.”

A szegedi Kajak-kenu Világbajnokság közvetítése magyar és német televíziósok közös munkája. Győrffy Ágnes a magyar- és nemzetközi adás rendezője tapasztalt televíziós, a vízi sportok specialistája, aki a legapróbb részletekig ismeri a sportot, és az elmúlt években is számos kajak-kenuverseny közvetítését irányította. Munkáját a SIVision kocsiban Benze Dániel képvágó és Karig Dániel lassító-rendező segítette.

A szegedi versenyen számos külföldi televíziós-tudósító is részt vett, és jelen volt több európai tévéállomás képviselője, köztük az Eurosport, és a berlini RBB két közvetítő kocsival, utóbbiakat az ARD Sportschau delegálta, hogy egyenes adásban számoljanak be a német sportolók sikereiről. A német stáb saját kommentátorállást épített ki a közvetítéshez, amihez

A követő autó Cineflex fejjel

A Trackrunner Cineplex fejfel

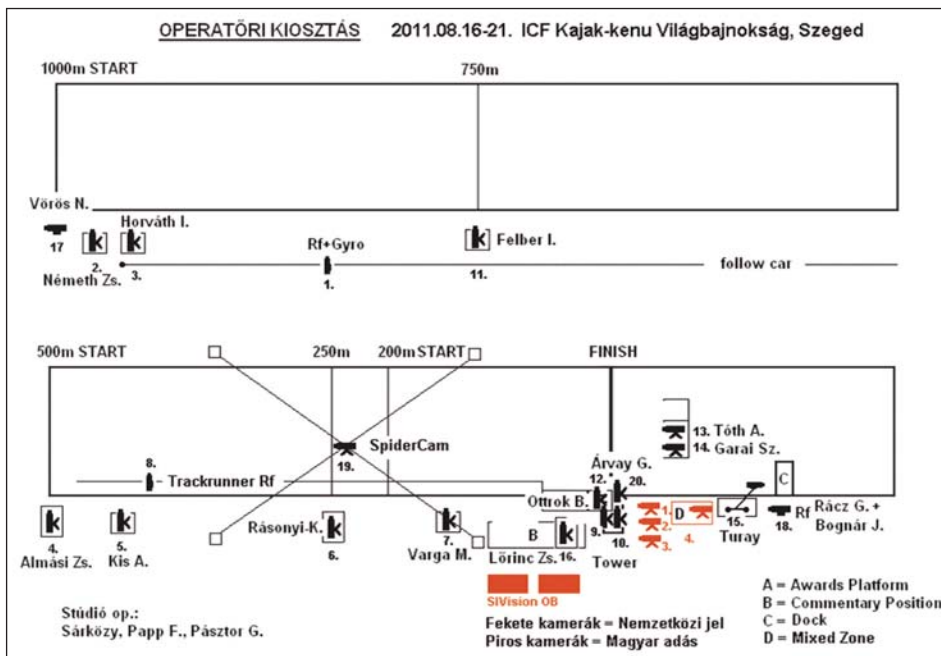
A Sony 3300-as SloMo kamerák szigete

külön technikát, kamerákat és lámpákat is hoztak magukkal. A verseny közvetítésének nemzetközi videojeleit számukra is az MTV/SIVision-team szolgáltatta.

Az adást közvetítő 18+3 kamera kiosztását Halla József, az adás vezető operátore készítette. A plusz három kamera az MTV Sport adásának vízre épített kommentátori helyszínét volt hivatott kiszolgálni Sony HDC 1500-as kamerákkal. „Valamennyi kamera mögött a mi operátoreink állnak, - mondta Halla József - ez alól csak a Spidercam kivétel, valamint a Trackrunner (Railcam), amit a német kollégák irányítanak, ez utóbbi a befutó utolsó 400 méterén ad képet a versenyző hajókról. A pálya felső szakaszán is van egy mozgó kameránk (Follow Car), amire egy

gyro - stabilizátorral ellátott fejet szereltünk, hogy kompenzálja a kocszi mozgását, és stabil képet adjon az első 750 méterről. Ez a kamera egy 42x Canon széles látószögű objektívvel dolgozik, ami jól mutatja a hajók közötti versenyt. A nemzetközi stáb a SIVision közvetítő kocijában foglal helyet, és készíti az adást. Innen továbbítja a jelet az SNG egységekhez, melyek azután műholdak segítségével juttatják el a képet a világ TV állomásaihoz.”

Halla Gábor operátor, aki mellel Halla József vezető-operátor fia, ez alkalommal nem a kamera mögött áll. A Magyar Kajak-kenu Szövetség felkérésére most ő látja el a broadcast koordinátori feladatokat a versenyrendezés, illetve a televíziós stáb között.

Kamerakiosztás

Kamera a célvonalnál

„Nagyon örülünk a SIVision csapattal való együttműködésnek – mondta – és az új technikai lehetőségeknek is, a Trackrunnernek és a Spidercam-nek, ami valóban első alkalommal közvetít a világon kajak-kenu versenyeket. Ezek mellett van még két high-speed kameránk, amiket a vízre, pontosabban a befutóval szemben, a cél mögött kiépített szigetre helyeztünk a 13-és 14-es kamera-állásba, ahol két kollégánk Tóth Attila és Garay Szabolcs fogadják a célba érő versenyzőket. Mindkét Sony HDC-3300 Super SloMo típusú kamera, 100x Canon zoommal működ-

dik, ami a ma használatos legnagyobb átfogással rendelkező broadcast objektív. Ezeknek a kameráknak köszönhetően a nagyszerű lassított képek.

„Mindent összegezve – folytatta Gábor – egy ilyen jellegű sportverseny televíziós közvetítése nem könnyű feladat. Az 1500 méteres pálya kamerákkal történő lefedése komoly odafigyelést és tapasztalatot igényel, amiben a nemzetközi stáb minden tagja maradéktalanul részt vett, és aminek az eredményét a képernyőn tapasztalhatták a nézők.”

(Soltész Rezső)

Seregi Imre (SIVision) a bal szélén, a magyar stáb egy részével

Panasonic AG-AC7PJ AVCHD kamkorder

A Panasonic Solutions Co. júliusban mutatta be Amerikában és már árulja is az AG-AC7PJ jelzésű kezdőszintű, alacsony árú AVCHD vállkamkorderét.

Jellemzője, hogy felbontása full HD (1920x1080), SDHC/SDXC memóriakártyákra rögzít (480i), kompakt és könnyű, miközben a vállon hordozás stabilitást nyújt. Nagy markolata és zoom szabályzója van, az objektív nagy átmérőjű és kézi fókuszgyűrű segíti a precíz munkát.

A nagyfelbontású 3,32 megapixeles, 1/4 colos MOS szenzor, a többféle felvételi formátum, és az professzionális működőképesség okán az AC7PJ ideális esküvői videósok és/vagy kezdő kameramanok számára.

A videókészítés mellett a kamkorder 2,1 megapixeles állóképek készítésére is alkalmas, amiket SD kártyán tárol. Az AVCHD felvételeket és a fotókat az SD kártyáról lehet visszajátszani egy sor olcsó lejátszó segítségével, így a Panasonic Blu-ray Disc playereivel, laptop PC-vel, még játékkonzollal is.

A kamkorder nagylátószögűnek mondott objektívje panorámaképek készítésére és szűk helyeken való munkára is alkalmas. Az Intelligent Zoom funkció lehetőséget nyújt akár

23-szoros nagyításra is a kiváló HD képminőség megtartásával. Ebben a funkcióban a hibrid képstabilizálás működik, ami az optikai és az elektronikus mód kombinációja.

Mivel az AVCHD formátumban működő AC7PJ MPEG-4 AVC/H.264 high profile tömörítést alkalmaz – mely kétszeres sávszélességet és fokozott képi megjelenést mutat a régebbi

módban (kb.9Mb/s), HE-módban (kb.5 Mb/s). 480i SD felvételeknél az SA-mód (kb.9Mb/s) és az SX-mód (kb.4,5Mb/s) alkalmazható.

Az AC7PJ egyetlen 64GB-os SDXC kártyára HA-módban 8,5 órányi felvételt tud rögzíteni. Az AVCHD-t editork széles skálája dolgozza fel, így az Apple Final Cut Pro 7.0.3. vagy későbbi verziói, az

kifejezetten kezdő videograferekre szabtak. Az Intelligent Auto (IA) funkció érzékeli a felvételi körülményeket, automatikusan azonosítja a beállításokat és úgy aktivizálja a működést, hogy az eredmény optimális legyen. Az IA szabályzó vezérli a hibrid képstabilizátort és az Intelligent Contrastot, hogy megőrizze a természetes kontrasztot, az Intelligent Scene

így valósítja meg a természetes, életszerű hangot.

Aki nem akar kizárólag az automatikákra hagyatkozni, annak számos lehetősége van a kézi beállításokra. Kézzel is állítható a fókusz, az írisz, a zársebesség, a féhéregyensúly, és a képernyő segítő (zebra, világgósságjel szint, hisztogram).

A 2,7 colos (nem éppen nagy) LCD kijelző érintőképernyő, a beállítások így egyszerűen elvégezhetők.

A kamkorder kimenetei között megtaláljuk a HDMI-t, az USB 2.0-t, az analóg komponenst (BNCx3), A/V kimenetet, a Dolby digitális hang két csatornáját, és egy beépített sztereó mikrofont, no meg a 3,5 mm-es jack hüvelyt a külső mikrofon számára.

Editáláskor, vagy lejátszáskor az SD kártyát be kell illeszteni a Mac/PC számítógépbe, vagy USB 2.0 kábellel közvetlenül csatlakoztatni kell a kamkorderet a megfelelő eszközhöz.

Az akkumulátor több mint 4,5 órányi folyamatos felvételt biztosít, de az opcionális VW-VBG6 akkumulátor ezt az időt 11 óráig meghosszabbítja.

Az AG-AC7PJ nagyon sok tekintetben hasonlít a nálunk is megvásárolható AG-HMC81-hez. Ez azonban (egyelőre?) csak Amerikában kapható. Listaára 1300 dollár (!!!)

Panasonic AG- AC7PJ kamkorder

MPEG-2 tömörítéshez képest – a felvételek élesek és dropout mentesek.

A kamkorder hat felvételi módban működhet 1080i HD-ben: HA-módban (kb. 17Mb/s), HG-módban (kb.13Mb/s), HX-

Adobe Premier Pro CS5 vagy későbbi verziói és a Grass Valley Edius Neo 2, valamint későbbi verziói.

A Panasonic kamkordere számos olyan automatikus tulajdonsággal rendelkezik, amiket

Selector (intelligens jelenetválasztó) meghatároz egy beállítást, és ennek megfelelően kapcsol egy jelenetmódot.

A Wind Noise Celler (szélzaj törlő) automatikusan felismeri és elnyomja a szélzajt,

26 TB/S

Világrekord az adatátvitelben

A videó tartalmak egyre nagyobb sávszélességet foglalnak, ezért sohasem volt nagyobb szükség gyorsabb adatátvitelre, mint ma. Májusban a Karlsruhei Technológiai Intézetben (Karlsruher Institut für Technologie, röviden KIT) egy kutatócsoport új sebességi világrekordot állított fel az adatátvitelben és az adatok sikeres kódolásában.

Az átviteli ráta 26 Tb/s volt, a csatorna egyetlen lézersugár, a távolság pedig 50 km. A tudósok állítása szerint ekkora adatterjedelmet még sohasem sikerült lézersugáron át közvetíteni. Az új eredmény egyetlen másodperc alatt 700 DVD-nyi tartalom átvitelét teszi lehetővé.

Minthogy 26 Tb/s átviteli rátahoz nem áll rendelkezésre elektronikus feldolgozási mód-

szer, a kutatócsoport kifejlesztett egy új optoelektronikus adatdekódoló eljárást, amely tisztán optikai számítások alapján bontja le az eredeti magas adatrátát kisebb bitrátákra, amelyek már elektronikus úton is feldolgozhatók. A rekordokat döntőgető adatkódolás szintén az ortogonális frekvenciaosztású többszörös hozzáférés (orthogonal frequency division multiplexing, azaz OFDM) sémáját alkalmazta. Ez gyors Fourier-transzformációs (FFT) matematikai rutinokon alapul, amelyek széles körben használatosak a mobil kommunikációs hálózatokban, így a digitális tévé- és hangközvetítésekénél is.

A kutatócsoport kiemelte, hogy az új módszer nemcsak rendkívül gyors, de energiata-

karékos is, hiszen energiára csak a lézer működtetéséhez és néhány feldolgozási lépéshez van szükség.

„Eredményünk fő tanulsága, hogy még rendkívül magas adatráták esetében is bőven a fizikai korlátainkon belül mozgunk – vélekedett Jürg Leuthold professzor, a karlsruhei kísérlet vezetője. – Néhány éve a 26 Tb/s adatátviteli sebességet még olyan utópiának tartották, amelyet soklézeres rendszerek sem tudnának megvalósítani, az alkalmazásokról nem is beszélve. 26 Tb/s sebességgel mintegy 400 millió telefonhívást lehet lebonyolítani egyszerre. Erre akkoriban senkinek nem volt igénye, nem úgy, mint napjainkban.”

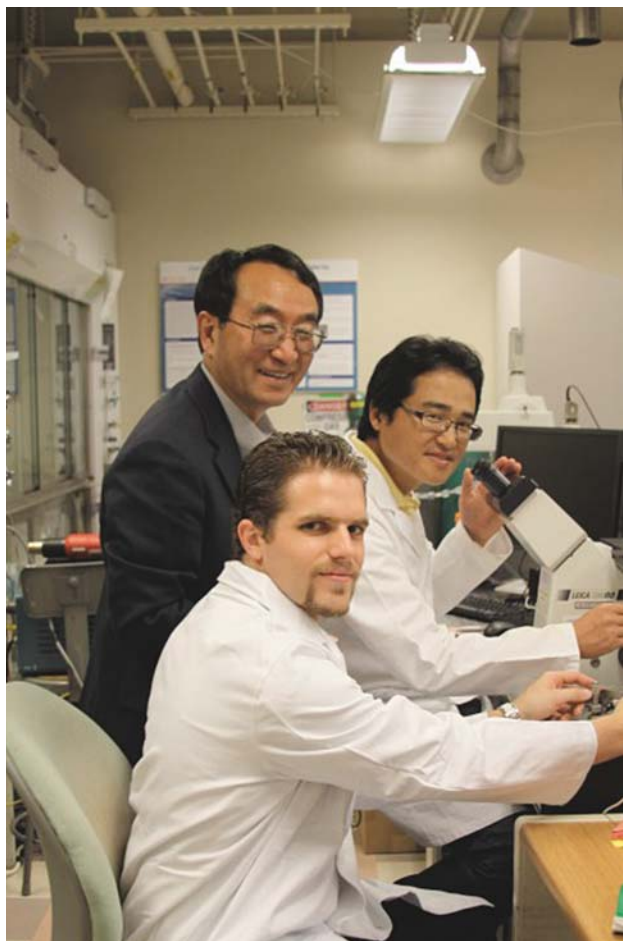
A legújabb áttörés előzménye a KIT tudósainak előző

Jürg Leuthold professzor (Fotó: Gabi Zachmann)

adatátviteli sebességrekordja volt: 2010-ben sikerült meghaladniuk a 10 Tb/s (vagyis másodpercenként 10 000 milliárd bit) sebességet. A karlsruhei kísérletben Európa minden részéből számos cég és tudós vett részt, köztük a németországi Agilent és Micram és a svájci

Time-Bandwidth alkalmazottai, valamint a nagy-britanniai Southampton Egyetem tudósai, sőt még az izraeli Finisar is képviseltette magát. A kísérletről a Nature Photonics című szakfolyóirat (5/6, 2011) számol be részletesen.

Dr. Sungho Jin professzor és két végzős hallgató a szaggenerátor mikroszkópikus vizsgálatát végzi

Fejlesztik a szagos tévét

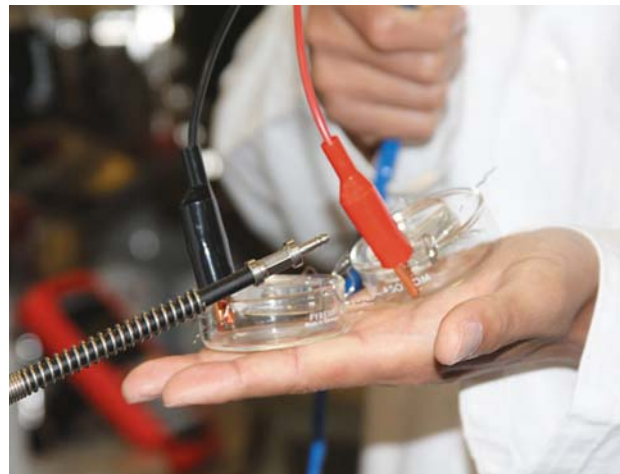
A Jacobs School of Engineering kutatói kifejlesztettek egy olyan eszközt, ami különböző szagokat, illatokat tud egy adott végszóra kibocsátani. Ez a kétségtelenül érdekes fejlemény elvezethet odáig, hogy a jövő televíziója a kép és a hang mellett illatokkal is képes lehet elárasztani szobánkat.

Ha jól belegondolunk, a mai televíziózás elég ingerszegény: nézhetjük ugyan a képet akár 3D-ben is, hallgathatjuk a lélegzetelállító térhatású hangot is, de a többi érzékszervünk kihasználatlanul várja, hogy jöjjön már valami élmény számukra is.

A kutatóknak most sikerült bizonyítani egy elvet: a Smell-o-Vision nevű eszköz képes

különböző illatok ezreit ki-pumpálni, és elég kicsi ahhoz, hogy a tévékészülék mögött elférjen.

Az ötlet mögött a University of California, a San Diego-i Jacobs School of Engineering és a koreai Samsung Advanced Institute of Technology (SAIT)

A vizes oldat hevítése

kétéves kutatómunkája áll. Ezt megelőzően a SAIT segítséget keresett olyan praktikus eszköz kifejlesztéséhez, amivel a nézőket a tévéműsorhoz illeszkedő illatokkal lehet el látni.

A megoldáshoz Sungho Jin professzor és néhány végzős egyetemista egy X-Y mátrix-rendszert használtak, hogy egy minimális értéken működjön az illetékes áramkör, hiszen nélküle egy ilyen rendszer számos egyedi szabályzót igényelne a rengeteg illathoz. Az eszközöknek az X-tengelyen 200, az Y-tengelyen 100 szabályzója van, amelyek szelektíven tudják aktiválni a 10 ezer lehetséges illatot, amit rengeteg rugalmas és lángmentes szilikon tartályban tárolnak.

Működéskor az elektoros áram keresztülhalad egy hevítő áramkörön, ami felmelegít egy vizes oldatot. A hő hatására megnövekszik a nyomás,

ami egy apró lyukat nyit a tartályon, és így kiszabadul az illat, amit egy érzékelő mér.

Két kereskedelemben kapható parfümmel önkéntesek tesztelték a rendszert, és az illat a kibocsátás helyétől 30 cm-en belül érezhető volt. Vélemények szerint e technológia lehetséges alkalmazása elég bizarr, bár az illatszergyártóknak új lehetőség nyílna a friss kreációk eladására.

A következő lépés egy skálázható, méretezhető prototípus kifejlesztése, majd utána az illatok, illetve szagok vég-szóra történő kibocsátása megbízhatóságának ellenőrzése.

E szakmánkat mélyen érintő kérdés taglalására, az erről szóló tanulmány közlésére Angewandte Chemie című online újság nemzetközi kiadása vállalkozott.

A cica már érzi...

HIRDETÉS

TVlogic Always ON-AIR

5,6" viewfinder monitor

DSLR kamerához

VFM-056W/WP

studiotech.hu/webshop

SAMSUNG

A világ első átlátszó LCD-je

A sok újdonsághoz szokott szakembereket is meglepte a Samsung húzása. Láthatnak már sok, némiképp hasonló prototípust, például a TDK hajlékony OLED kijelzőjét is, de a Samsung bejelentése, hogy ráálltak a 22-colos átlátszó LCD panel sorozatgyártására, váratlanul érte a szakmát. Mivel ők a környezeti fényre esküsznek a szokásos háttérfény helyett, az átlátszó panel fogyasztása 90 százalékkal kevesebb, mint a hagyományos LCD-é. De annak ellenére, hogy az új panelek kezdtek legördülni a szalagokról, valószínű, hogy még némi időnek el

kell telnie, amíg a transzparens LCD-k elfoglalják helyüket a nappali szobákban.

A Samsung az áttetsző LCD-k két változatát gyártja: fekete-fehér és színes verziót. Mindkettő 500:1 kontraszttal rendelkezik és 1680x1050 (WSXGA) felbontással dicsekedhet. A fekete-fehér modell sportosabb, és a Samsung szerint az átláthatósági aránya a 20 százalékos értékkel a világon a legjobb, a színesnél ez az érték több mint 15 százalék. (A hagyományos LCD panelé 5 százalék.)

Mindkét készüléknek van HDMI és USB interfésze.

Semmi kétség a várható magas árat illetően, ezért a Samsungnál miközben valószínűleg azon törik a fejüket, hogy hogyan lesz ebből otthoni, vagy irodai készülék, felvetették a kirakati reklámoknál és a kültéri hirdetőablakként való használat lehetőségét is. Arról is beszélnek, hogy vállalatok és iskolák interaktív kommunikációs eszközévé is válhatna az átlátszó LCD.

Arról sajnos nem szól a fáma, hogy a CES 2011-en bemutatott átlátszó AMOLED display sorozatgyártása mikor kezdődik.

-NL-

SMOOTHEE

Steadicam mobiltelefonhoz és zsebkamerához

Megalázó, sőt már-már ijesztő belegondolni, mennyit fejlődött az elmúlt néhány évben a mobiltelefonok és zsebkamerák videó minősége. A felbontásuk ugyan valóban figyelemre méltó, de nagyobb, nehezebb előde-

ikhez képest van egy komoly hátrányuk: a rázkódás. Ezt a hiányosságot kezeli a Smoothee steadicam, amely ugyanolyan elvek alapján küszöböli ki a rázkódást a mobiltelefonnal vagy zsebkamerával készített filmekből, mint a nagyméretű steadicamek

A profi videósok általában nemcsak azért készítenek stabilabb kézi felvételeket, mint az alkalmi filmezők, mert válltámaszt és nagyobb látószögű objektíveket használnak, de azért is, mert nagyobb kamerájuk többletsúlya mintegy kiegyenlíti a himbálózást. Ezzel szemben egy pihekönnyű mobiltelefon, ha alátámasztás nélkül, kinyújtott kézben tartjuk, megérzi használója minden lélegzétvételt, szívdobbanását vagy idegrángását.

Ahogy a Steadicam korábbi, filmes és tévés kamerákhoz készült állványai, a Smoothee is ellensúlyokkal dolgozik. A telefon, vagy zsebkamera a tetejére szerelhető fel egy gyorskioldó

tartókonzol segítségével, míg a súlyok egy aláhajló fémkaron helyezkednek el. A felhasználó az eszközt pisztolyszerű markolatnál fogva tartja, amelyet szabadon mozgó kardáncsuklós felfüggesztés kapcsol a rögzítő panelhez.

A rögzítő panelen állítógonbok vannak, amelyek elforgatásával a telefon finoman mozgat-

ható oldalirányba, vagy előre-hátra, hogy a súlya tökéletesen eloszoljon a Smootheen. Ha ezt sikerült elérni, a készülék mindvégig megtartja egyensúlyi helyzetét, a felhasználó által generált rázkódások pedig nem a telefont mozgatják, csak a markolatot. Ha a felhasználó mégiscsak a telefont akarja mozgatni (elbillenteni vagy pásztázni

vele), csak meg kell fognia a hüvelyk- és mutatóujjával a panel alján található vezérlőgyűrűt.

A Smoothee steadicam jelenleg az iPhone 3GS és 4, az iPod touch és a FLIP Mino HD modellekhez használható, bár a jelentések szerint már készülnek tartókonzolok másfajta telefonok és kamerák számára is. Ára 200 USD.

Smoothee fotógéphez

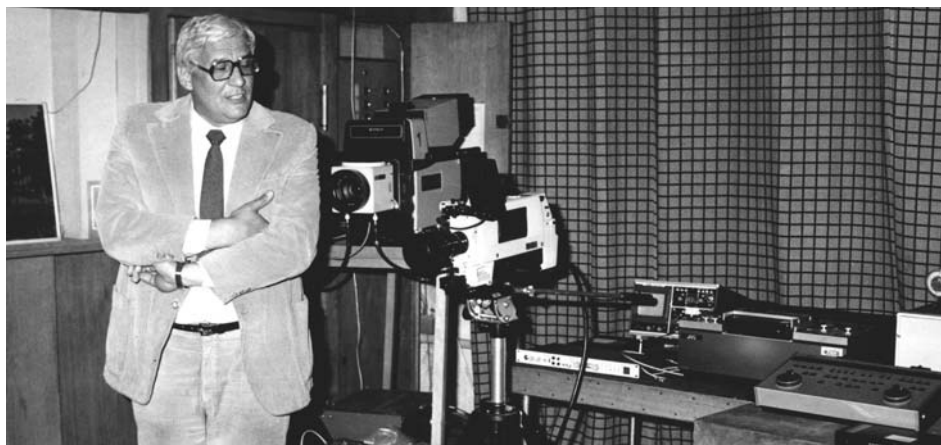
Smoothee telefonhoz

Horváth Domonkos

(1932-2011)

DOMI

Hatalmas termet, szemüveges. Az óriások rendíthetetlen nyugalmával mindig mosolyog, kézfogása lenyűgöző. Mindenre kíváncsi, figyelmes, érdeklődő, mindenkiel barátságos. Megszámlálhatatlan barátja, ismerője van, több nyelven beszél, számára nincsen akadály. Humoros, tréfái kedvesek, nem bántóak, egy igaz ember volt. Kiváló sportember, szerette az életet. Szakmai és magánéletét is a nagy nevekkel való szoros kapcsolata jellemezte.

A főmérnök

Az egyetemen fizika, matematika szakon kezdett, majd fizikusként végzett. Tarnóczy Tamás professzor mellett lesz akusztikus, és a tanár úr segítségével kezdett el dolgozni a Magyar Hanglezgyártó Vállalatnál. Micsoda idők voltak, rengeteg tréfa, csintalankodás. A vállalat akkori igazgatója nem szakmabeli volt, a Párt küldte oda, egyébként a Vasas Kórusban énekelt, és nagyon érdekelte a művészet. Domi csak ennyit mondott: „Nem tudok rosszat mondani róla”

Domi olyan ember volt, aki szerette az embereket, és őt is szerették. Saját, másokra is alkalmazott jellemzése szerint nem tudunk rosszat mondani róla.

1963-tól a Pannónia Filmstúdióban dolgozik, mint hangmérnök, de Tarnóczy tanár úr mellett részt vesz a műtermek akusztikus felújításában. Szinkronfilmek, rajzfilmek, akusztika. A főmérnök akkoriban Pozsonyi Gábor, a film- és hangtechnika elismert szakembere. Gabi

bácsi rövidesen nyugdíjba megy és a közben frissen kinevezett igazgató, megismerkedve a stúdió munkájával és munkatársaival, Domit kéri fel a főmérnöki posztra.

HORVÁTH DOMONKOS FŐMÉRŐK

Megindult a Pannónia Filmstúdió felújítása. Munkáját kiváló szakemberek segítették, a műszaki fejlesztésben részt vehettek a filmes alkotók is tanácsaikkal, ötleteikkel. Merőben újszerű munkakapcsolat. Domi tudta, hogy a szakmai megújulás fiatal, magasan képzett szakemberek nélkül elképzelhetetlen. 1970-ben a Műszaki Egyetem Villamosmérnöki karán állást hirdettek fiatal mérnökök részére. Ezzel egy időben az alkotócsoportok is frissen végzett bölcsészeket vettek fel dramaturg szövegírói munkára. Nagyon jó és magas színvonalú műhelymunkák jöttek létre.

A Pannónia Filmstúdió a szinkronizálás mellett rajzfilmgyártást is végzett. Mindkét

területen a magas mérce megkövetelte a műszaki háttér, az alkalmazott technika állandó fejlesztését.

Domi ebben is kiváló munkát végzett. Hazai és külföldi kapcsolatai révén soha nem látott fejlesztés indult be. Ehhez nagy segítséget nyújtott neki az igazgató támogatása is. Rá is érvényes: „Nem tudok rosszat mondani róla”

A szinkronban a hangfelvétel-technika szinte teljes cseréje megy végbe az akkori legmodernebb német és angol stúdió berendezésekre. Új stúdiók épülnek, ill. régebbi stúdiókat újítanak fel. Európában szinte úttörőként elsőnek alkalmaztuk az előre programozható felvételi technikát. Ebből fejlődött ki a német g.t.c. céggel közösen együttműködve az a számítógép vezérlésű felvételi rendszer, amelynél a képet már videomagnó szolgáltatva. Rövid időn belül valamennyi felvételi stúdió ebben a rendszerben működött.

Forradalmi idők voltak. Domi kiváló érzékkel nyúlt a jövő technikája felé. Létrehozta a következő évek számára a videószakemberek alapiskoláját, a Stúdió videó-részlegét. Felvételi stúdió, videokamerák, videó rögzítés. Itt tanultak a jövő szakemberei, számos későbbi televíziós munkatárs és videostúdió tulajdonos.

Domi energiája végtelen. Ezzel egy időben a rajzosztály technikai bázisa is rengeteget fejlődött. Saját fejlesztésű trükkasztal, majd az alaptechnológia miatt alapvetően kézi munka egyes fázisait sikerült xerox technikával, ill. később számítógépes animációval kiváltani. Erre szükség is volt, mert a stúdió világsikere (Oscar-díj), a páratlan minőségű és művészi munka jelentősen megnövelte a megrendelések számát. Nagy sikerű produkciók születtek.

Domi jól viselte a cég átszervezését is. Akkoriban, ha jól működött valami, átszervezték. Igazgatók jöttek, mentek, a Párt nagyon aktív volt. De Domi csak mosolygott, megtörölte szemüvegét, hogy tisztán lásson, és a sakkasztalán megint jól lépett. A Rajzstúdió levált az anyacégről, de nem költözött el, emiatt voltak némi birtokviták. Saját kapcsolatait igénybe véve önálló rajzfilmgyártást is indított együttműködésben, ill. bér munkában. Eközben a szinkron kihívásaira is felelni kellett.

Domi, aki 1990-től már a független szinkron vállalat igazgatója, amit ettől fogva Videovox néven ismerünk, ismét egy nagyot lépett előre. Létrehozta az ország második Dolby-sztereo keverőjét, megszerezve a Dolby licencét is. Ehhez jelentős tech-

nikai fejlesztést kellett véghezvinni.

A Pannónia nemcsak a videószakemberek számára is kiváló iskola volt. Egyre több önálló szervezésű szinkronstúdió jött létre, többnyire régi pannóniások vezetésével. Az anyacég megrendelés állománya ekkor nagyon magas volt, jól ment a cégnek.

Mikor Domi elment nyugdíjba, büszkén nézhetett vissza. Nagyon alkotott. Szakemberek tömege, műszakiak, rajzolók, művészek szeretettel emlékezünk rá. Számunkra a név, Domi egy barátságos, okos, figyelmes, érdeklődő, segítőkész, megértő ember, nem főnök, hanem barát. Nem lehet elfelejteni.

Én egyike vagyok az 1970-ben felvett fiatal mérnököknek. Rengeteget köszönhetek neki, kiváló szakmai vezetőm volt, rengeteg támogatást, jó tanácsot kaptam tőle, talán mondhatom, hogy barátom is volt. Irányította a szakmai képzésem, lehetőséget biztosított külföldi tanulmányutakra. Segített abban, hogy a stúdiótechnikai fejlesztés mellett hangmérnöki munkát is végezhessenek. Az első programozott felvételi rendszert én üzemeltettem be, és még évekig ezzel a rendszerrel dolgoztam. A produkciós munkában később is éreztem segítő felügyeletét.

Köszönöm Domi, magam és kollégáim, a magyar és külföldi hangmérnökök nevében, hogy ismerhettünk, veled dolgozhattunk, hallgathattuk tanácsaidat, jó hangulatú történeteidet, élvezhettük szeretetteljes jelenlétet.

Nyugodjál békében.

Kósa Endre

Nők a televíziós technika világában

Napjainkban a televíziós műszakiak presztízse nálunk úgyszólván fábatkát sem ér. Csak költenék a pénzt (persze, ha kapnának) mindenféle vasakra, meg rendszerekben gondolkodnának, mondják egyesek, talán ezért is hiányzik némely televízióból még a műszaki igazgató pozíciója is.

Valamikor a Magyar Televízióban műsorkészítő műszaki vezető akár női munkatárs is lehetett. Emlékezzünk csak a már örökre eltávozott Kiss Máriára, a hajdan volt műszaki igazgató

Altmann Jutkára, no meg a köztünk élő Dimitrov Ancsára, Farkas Irénre, és sok beruházás irányítójára, később az MTV Szervezési és Számítástechnikai Központjának igazgatójára, dr. Forgóné Végh Évára.

Mindez arról jutott eszembe, hogy az idei NAB kiállítás kapcsán egy kiváló amerikai hölgyet megtisztelő elismerés ért. Róla szól az alábbi történet.

(A szerk.)

Darcy Antonellis, az iparág kapitánya

„Darcy Antonellis, a Warner Bros. műszaki operációs vezetője a CBS-nél szerezte első rangjelzéseit (köztük két műszaki Emmy-díjat) a hír- és sportközvetítések területén. Ezek után csatlakozott a Warnerhez, ahol ő irányította az analóg terjesztésről digitálisra való átállást. Most pedig ő lett a TVNewsCheck 'Women in Technology Leadership Award' díjának első kitüntetettje.” – Dióhéjban így foglalható össze a New Jersey-i születésű Darcy Antonellis rendkívül gazdag pályafutása. E sorokban ott rejtezik egy apró részlet, amely a technológia nagyasszonyának egész életútjára nézve meghatározó jelentőségű.

Darcy Antonellis a CBS alkalmazásában a hírszerkesztés mérnöki munkálataival foglalkozott Washingtonban és a háború sújtotta Kuvaitban. Három olimpiáról készített tudósításokat a CBS Sports számára, és kétszer tüntették ki műszaki Emmy-díjjal. A közvélemény úgy tartja számon őt, mint a digitális produkciós létesítmények gyarapításának és egyúttal a médiakalózok elleni küzdelemnek egyik legelső vezetőjét és legrátermettebb vezéralakját.

Ezek után sokak számára mellékesnek tűnhet, hogy Darcynak száztónás hajók vezetésére szóló jogosítványa is van. Huszonéves kora óta szenvedélyes hajós, e hobbi kedvéért szerezte meg a jogosítványt. Ez tökéletes metaforaként jeleníti meg vezetői tehetségét és karrierjét, amelynek során oly sokszor vezetett ismeretlen digitális vizekre. Ezt te-

szi most is. „Manapság leginkább azért lelem örömet a munkámban – mondja –, mert az iparág erőteljes átalakuláson megy keresztül, így a mostani döntéseinkből kirajzolódó stratégiának nemcsak rövid, de

Cookson kínálta Darcynak az első nagy kitörési lehetőséget, amikor rábízta a CBS washingtoni irodájánál a hírszolgáltatás operációs vezetését. Darcy eredetileg csak ideiglenesen vállalta el a munkakört,

masabb ember a feladatra” – emlékszik vissza Cookson.

Darcy azt állítja, sokat tanult az ott szerzett tapasztalatokból. „Az egyik legelső lecke az volt, hogy be kellett látnom, mennyire feszes tempót diktál a hír-

ború idején, ez az érzékenység tovább mélyült benne – meséli Darcy. „Ha az ember ilyenkor képes állandó készenlétben lenni, akkor ezt a képességét jó eséllyel át tudja vinni kevésbé feszült helyzetekre is.”

Darcy Antonellist különös kettősség jellemzi: ugyanolyan szenvedéllyel foglalkozik a filmes és televíziós mérnöki mesterség átláthatatlan részleteivel, mint azok nagyképernyős eredményeivel. Mire 1998-ban átment a Warner Bros.-hoz, már az volt a feladata, hogy megvalósítsa a vállalat átállását a lineáris tartalomközvetítési modellekről a magas szintű digitális műsorközlés új területére.

Mióta a Fordham Egyetem pénzügy mesterszakán is lediplomázott, nagyobb biztonsággal mozog a szórakoztatóipari tervezés és az üzlet világában, mint bárki. „A csapatom egyre inkább részt vesz a cégközi együttműködésben, ami nagyszerű és lenyűgöző dolog – mondja. – Mostanában sok időt töltök a San Francisco-i öböl környékén, és nagy örömmel látom, micsoda keresztbeporzás folyik a Szilikon-völgy és a média- és szórakoztatóipari ágazat szakértelme között.”

Az egyik terület, ahol Darcy tehetsége gyümölcsöt hozott, az ágazat kalózkodás elleni küzdelme. Egy jó hajóskapitánynak ehhez is értenie kell. „Darcy mindig is az egyik legfontosabb és leginkább előrelátó képviselője volt a mozgóképipar kalózkodás elleni harcának – állítja Preston Padden, a Silicon Flatirons rangidős tagja a coloradói egyetemen, aki sokat dolgozott együtt

Kathy Haley, a TVNewsCheck kiadója (balra) átadja a 2011-es 'Women in Technology Leadership' díjat Darcy Antonellisnek

hosszú távú következményei is lehetnek.”

Chris Cookson, a Sony Pictures Technologies elnöke több mint 20 év óta Darcy munkatársa és barátja. A CBS operációs mérnöki vezetőjeként az elsők között látta meg a rendkívüli tehetséget a fiatal menedzserben, aki akkortájt szerzett elektromérnöki diplomát a Temple Egyetemen, és gyakornoki ideje után a CBS-nél vállalt munkát. „Mindig félelmetes hatást gyakoroltak rám Darcy képességei és intelligenciája. Ő az a fajta ember, akihez érdemes fordulni, ha azt akarjuk, hogy egy munka valóban elkészüljön.”

Darcy Antonellis az American Film Marketen 2009-ben

amíg nem találnak stabil embert a helyére, végül azonban ott ragadt. „Olyan rendkívüli eredményeket ért el a műsorkészítés fejlesztése terén, hogy a vak is láthatta: ő a legalkal-

gyűjtés és tudósítás folyamata. Itt az ember csak a lényegre és az aktuális teendőre koncentrálnak.”

Amikor Cookson Szaúd-Arábiába küldte őt az Öböl-há-

Darcy Antonellisszel a Walt Disney kormányzati kapcsolatokért felelős ügyvezető alelnöként.

Darcy 2003-2004 körül kezdett erre a problémára koncentrálni, amikor részt vett a kalózkodási vonalának feltérképezésére tett kísérletekben, amelyek állítása szerint az elmúlt évek során seregni taktika kidolgozásához vezettek. „Okosabbak lettünk tőle, jobban megértjük az aktuális prob-

lémákat – mondja. – Most az a fő feladatunk, hogy továbbra is naprakészek maradjunk a kalózkodás technológiai újításait illetően. Ez nem holmi mulandó eredmény, sokkal inkább hozzáállás kérdése.”

Hogy Darcy Antonellis mindemellett két tizenéves gyereket is nevel, az szintén tisztelettel vegyes csodálatot ébreszt kollégáiban. „Fél kézzel elbánik egy olyan időbeosztással és munkaterheléssel,

amelytől a legtöbben depresszióba esnének – mondja Scott Teissler, a Turner technológiai és digitális stratégiai vezetője. – Ráadásul még a magánélete sem látja kárát.”

A legfőbb hajtóerő az életben talán az újító szenvedély. „Ami engem igazán érdekel, főleg a mi iparágunkban, az nem más, mint maga az átalakulás és mindaz, amit ez a szó jelent – hogy mi történik a társadalmunkban kulturális és

generációközi szinten, és hogy ez milyen változások igényét támasztja a szórakoztató ágazattal szemben” – mondja.

Bob Zitter, az HBO ügyvezető alelnöke és technológiai vezetője, Darcy Antonellis nagy csodálója szintén így vélekedik. „Darcy mindig újító akart lenni, mindig olyasmit akart csinálni, ami nem hagyományos. Amikor pedig megtudtam, hogy hajós jogosítványa is van, ez nagy hatást tett

rám, mert magam is a vizek szerelmese vagyok. Alig várom, hogy vele tarthassak Catalina szigetére.”

„Fantasztikus érzés Darcy Antonellisnek átadni az első 'WIT Leadership Award' díjat – mondta a díjátadás előtt Kathy Haley, a TVNewsCheck kiadója. – Ő az élet minden területén példakép lehet sokak számára, de főleg a technológia világában dolgozó nőknek.”

Michael Depp

Közép-Kelet-Európa és a digitális reklámozás

Ami a digitális reklámozás infrastruktúráját illeti, Románia, Lengyelország, Magyarország és Oroszország talán a Nyugat-Európától keletre fekvő térség „haladóbb” államainak nevezhetők. Kelet-Európa, mint gazdasági egység már egy ideje növekedési fázisban van, és azt várhatnánk, hogy a reklámlehetőségek is követik ezt a fejlődést. Ennek ellenére a digitális reklámozással foglalkozó cégek fogadtatása a térségben legjobb esetben is csak langyosnak mondható. Egy gyors pillantás az európai államok keresztmetszeti képre, és kiderül, miért van az, hogy az egész Európára vonatkozó kilátások még két-három évig nemigen ívelnek fölfelé.

Nagy-Britannia volt ennek a médiumnak az úttörője, de az ottani cégeknek túl sok pénzét vitte el a hirdetési helyszínek bérleti díja, miközben a reklámozásból befolyó bevétel csökkent. Az olyan márkaértékesítési hálózatok esetében, mint a Tesco, vagy a Sainsbury, még szintén nem indult be a dolog, így ez sem befolyásolja szignifikánsan az átfogó számadatokat. A reklámpar óriásai, mint például a JC Decaux, a CBS, vagy a Clear Channel, belevettek magukat a küzdelembe (talán el is siették), és a digitális reklámozást apró, marginális egységként vették fel a reklámlehetőségek hatalmas port-

foliójába. Az NSR véleménye szerint mindez megindítja majd a növekedést, de csak 2013 és 2016 között, mivel ezek a cégek jelenleg még a válság következményeit próbálják kiheverni. Nyugat-Európa egyéb államai közül Franciaország továbbra is ígéretes, de csak bizonyos vertikális piacokon, például az egészségügyben: itt több mint 5000 képernyő található országszerte csak a gyógyszertárakban.

A kelet-európai országokban szinte az egész piac nem haladja meg az 5000 helyszínt. Nem meglepő módon például Romániában egyetlen cég foglalkozik digitális reklámozással. A neve magáért beszél: Monopoly. Valóban nincs versenytársa az országon belül, teljes egészében az övé a több mint 4000 képernyőből álló hálózat, amely a vertikális piacok széles skáláját öleli fel. Lengyelországban is hasonló a helyzet, bár ott a képernyők elsősorban a gyógyszertárakban összpontosulnak, és alig néhány cég rendelkezik valamirevaló hálózattal. Magyarországon felszerelték ugyan képernyőket a metrómegállóknak, de a Plasmamedia és a hozzá hasonló cégek hibás üzleti modelljeik miatt 2010 végén a csőd szélén álltak. Azelőtt a szakértők úgy számítottak, a digitális reklámozás robbanásszerű európai terjedését

fenntartja majd a kelet-európai országok becsatlakozása, ha az érett piacok már telítődtek. A szomorú valóság viszont az, hogy az érett piacok összeomlottak, a feltörekvő piacok pedig nem vették fel a tempót, és ez a növekedési ráta visszaesését hozta magával.

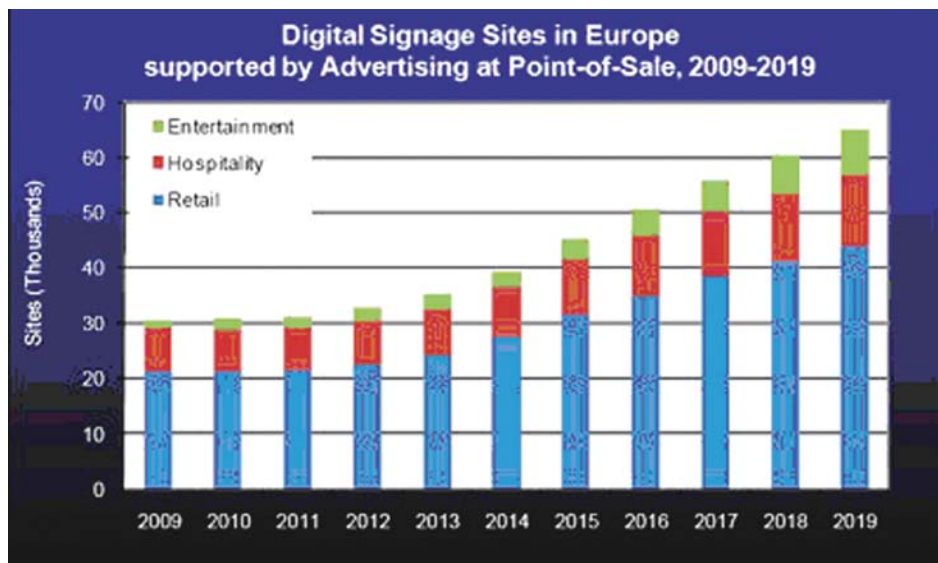
Jóllehet Oroszországot az NSR a jelen elemzés szempontjából Ázsia és a Csendes-Óceáni térségbe sorolja, az orosz piac dinamikája is emlékeztet a Kelet-Európából ismert sémára. Oroszországban kétszer annyi cég foglalkozik digitális reklámozással, mint Romániában – vagyis összesen két nagyobb formátumú játékos van a pályán,

az IMTV és a Media International, mindkettő kb. 12 000 képernyővel Oroszország-szerete. Ez egy kilenc időzónán átívelő államban édeskevés. Oroszországban a digitális reklámozás helyszíne elsősorban a kiskereskedelem, kezdve a bevásárlóközpontokkal, amelyekből most terjed tovább a hiper- és szupermarketekbe.

Néhány éve az NSR még arra számított volna, hogy az olyan cégek, mint a Neo Advertising, amely akkor még felvásárlási lázban égett, megveszik ezeket a hálózatokat Kelet-Európa-szerete, hogy igazi páneurópai jelenlétet biztosítsanak hirdetőiknek. A kockázati és magántő-

ke jelentősen apadt azóta, a bevételek pedig nem elégségesek ahhoz, hogy a Neo új felvásárlásokat indítson. Ahogy világszerte számos digitális reklámozással foglalkozó cég, a Neo is arra koncentrálni most, hogy minél nagyobb nyereségre tegyen szert, és a kontinens nyugati részén üzemeltetett több tízezernyi képernyőjéből a legtöbbet hozza ki. A fejlesztések folyamatos hanyatlása miatt, amely a régió legnagyobb cégeire is jellemző, az európai digitálisreklámozás-helyszínek növekedési görbéje várhatóan 2011–2012 során is nagyjából vízszintes marad.

Forrás: NSR

A digitális reklámozás helyszínei Európában 2009-2019 között
Zöld szín: Szórakoztatóipar - Vörös szín: Vendéglátás - Kék Szín: Kiskereskedelem

Ahogy egy colorist látja...

Ian Vertovec, a Light Iron Digital egyik alapítója, aki vezető DI-fénymegadóként dolgozott a 2010-es év ünnepektől filmdrámáján, A közösségi hálón, a 2011-es NAB-kiállításon nyilatkozott arról, mit várt az ideji kiállítástól, illetve hogyan látja a fénymegadás jövőjét.

Vertovec nagyjából hat éve dolgozik főállásban Digital Intermediate (DI) –fénymegadóként, más szóval coloristként. Pályája kezdetén szabadúszóként foglalkozott vizuális effektekkel, majd 2003-ban Michael Cionival együtt részt vett a PlasterCITY Digital Post (PCDP) megalapításában. Később ők ketten alapították a Light Iron Digitalt – Vertovec, mint DI-fénymegadó, és Cioni, mint ügyvezető igazgató.

A digitális köztes (DI) széles körű elterjedése 2000 táján kezdődött – magyarázta Vertovec. – Az utóbbi öt évben tűntek fel a színen olyan csúcsművéségi digitális mozika-

merák, mint a RED vagy az ARRI Alexa. Ezek a kamerák nem szalagra rögzítenek, hanem nyers adatok begyűjtését végzik. Az elmúlt években az eljárás egyre nagyobb népszerűsége tette szert, és manapság, amikor a 3D rohamos fejlődésnek indult, az ilyen kamerákat egyre inkább használják nagyszabású stúdiófelvételekhez. Mivel az adatcentrikus kamerák sokkal praktikusabbak hagyományos társaiknál, ésszerűbb eljárás ilyenekkel forgatni a 3D-s filmeket. A Light Iron, bár a filmmel sem hagyott fel egészen, kezdettől fogva az ilyen adatcentrikus munkafolyamatokra és digitális köztes művele-

tekre szakosodott: fő területének a digitális adatgyűjtés és terjesztés tekinthető.

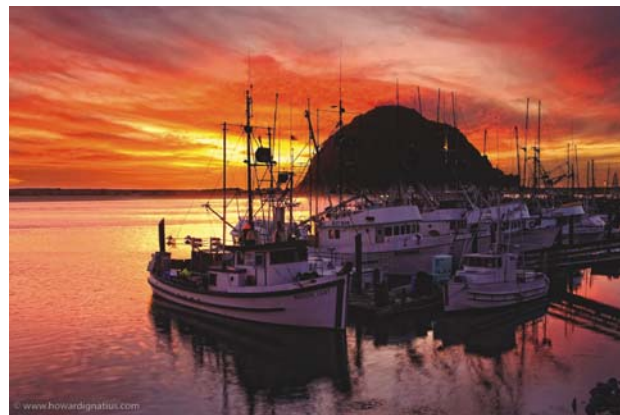
Nem hisz abban, hogy a 3D csak akciófilmekhez való, hiszen akár egy filmdráma is csodaszép 3D-s tartalmakra adhat lehetőséget. Mostanában azonban sok rossz minőségű 3D-vel találkozott: hevenyészett átalakításokkal, amelyek hibái a gyakorlatlan szem számára fel sem tűnnek, de aki tudja, mire figyeljen, könnyen felismerheti őket. A közönség persze nem feltétlenül látja a különbséget a minőségi és az összecsapott 3D között – de fennáll a veszély, hogy ha túl sok gyenge 3D kerül a piacra, a közönségnek elmegy a kedve az egésztől. Egyelőre azonban még bármilyen irányt vehet ez a folyamat.

Vertovec véleménye szerint, míg az elmúlt néhány évben a 3D volt az uralkodó trend, az idén a 4k előtérbe kerülése vár-

ható, különösen nagyobb képernyők esetében. A világ minden jelentősebb városában egyre nagyobb mozik épülnek, akár 33 méter széles vetítési felülettel. Ezeket azonban nem sok néző láthatott még 4k minőséget – márpedig a különbség nem elhanyagolható. Ami a közeljövőben piacra kerülő konkrét be rendezéseket illeti, Vertovec el-

sősorban a lézeres fényforrással rendelkező vetítők megjelenését várja izgalommal.

Hogy merrefelé vezet a fénymegadás, a colorist tevékenység útja? Vertovec elmondása szerint a fénymegadók munkája már ma is jóval többre terjed ki, mint pusztán a kontraszt és a színek kezelésére. Számos érdekes szűrési és textúraeffektet

HDR-kép

adhatnak hozzá a képhez, nem is szólva a zajosításról, zajmentesítésről, defókuszálásról – így feladatuk egyre inkább kreatív komponálásként írható le. A következő év nagy fejleménye a HDR-mozgóképek területén várható, hiszen a RED új kamerájának, az EPICnek egyik felvételi módja HDR-mozgóképek felvételét is lehetővé teszi. Ez a kamera két adatfolyamot rögzít más-más zárbességgel. Ennek a felvételi módnak nagy előnye, hogy különlegesen széles dinamikai átfogást biztosít: a kettős adatfolyam között 2–6 blendényi különbség is lehet. Itt lép be a folyamatba a fénymegadó, aki a nagy kreativitást igénylő munka során újraegyesíti a képeket.

Ennek köszönhetően a fénymegadónak szélesebb tartomány

áll rendelkezésére a kiemelések terén, mint eddig. Például vegyünk egy olyan jelenetet, amelyben egy láng látható – ez hagyományos módon minden más fényt elhomályosítana. HDR módban filmezve a jelenet nagy részét az elsődleges exponáláshoz jóval közelebb lehet felvenni, míg ezzel egyidejűleg egy második exponálás is végezhető a megfelelő blendénél, amely csak a lángot veszi fel. Így a tüzet visszamenőleg komponálják bele a jelenetbe, tehát nem homályosítja el a többi fényt. Vertovec sokáig kísérletezett ezzel az eljárással, és úgy

találta, hogy a digitális köztes rendszerben tökéletesen megvalósítható, amennyiben a fénymegadó kellő kreativitással használja a kulcsoló eszközöket a képek újraegyesítéséhez. Az eredmény bámulatos lehet: Vertovec saját bevallása szerint legalább 17 blendényi dinamikatartományt lát.

Vertovec személy szerint sok időt szentel az effektfények megfelelő hangolásának: általában visszavesz belőlük, amennyit csak tud. Előfordul, hogy egy-egy jelenetben az effektfények nagyon felforrósodnak, és egy inkább low-key megvilá-

gítású jeleneten belül az effektfény túlságosan kontrasztos az arcok megvilágításához képest, ha a fénymegadó nem nyúl hozzá. Ilyenkor ezt az arányt a minimumra kell szorítani, és vissza kell venni az effektfények szintjéből – ami időigényes munka, mert néha erőteljes szintcsökkentés után is megmarad az effektfény ragyogó hatása. Ha a kulcsolást közvetlenül a beérkező adatokon végzik, kellő merészséggel meglepően sokat vissza lehet venni az effektfényekből, ami sokkal szebbé, összefogottabbá teheti a jelenetet.

Maga Vertovec nemrég fejezte be munkáját Ayn Rand Atlasz vállalat von című regé-

nyének filmváltozatán, amely április közepén került a nagyközönség elé.

A DIGITÁLISFILM KAMERÁK CSÚCSA

F65

A CineAlta F65 kamera rendkívüli felbontásával, dinamikatartományával, színreprodukciójával és érzékenységével a videó minőség egy új szintjét képviseli. A Sony ennek a várva várt kamerának hivatalos leleplezésével forradalmasítja a digitális kinematográfiát. Az F65 feljebb emeli a léceket a 65 mm-es filmhez hasonló látvány megközelítésében, és az ígéretekhez híven tényleges 4K felbontású képrögzítést biztosít, sőt ennél még többre is képes.

Az egyedülálló, kb. 20 megapixel 8K képszenzor bármely más kameránál nagyobb képi hűséget biztosít. 16 bites RAW kimenetével az F65 megnyitja az utat egy teljes körű 4K-s mastering-munkafolyamat felé.

“A Sony új F65 digitális mozgóképrögzítő kamerájában a tényleges 4K felbontás kiterjedt dinamikatartománnyal párosul, amely a textúrák és tónusok finom részleteit is hívebben képes reprodukálni – nyilatkozott Curtis Clark, az ASC tagja. – Ehhez még kivételes kontraszt- és színreprodukciós képesség is járul. Így az F65 által készített képek filmes látványa

John Bowring ausztrál operatőr (ACS), kezében az F65-essel a Sony sajtótájékoztatóján, a 2011-es NAB-kiállításon (Fotó: Jon Fauer, ASC)

gazdag, szinte tapintható, ami jelentősen megnöveli a filmkészítők kreatív fotográfiai lehetőségeit.”

Az F65 kamera szíve a Sony újonnan kifejlesztett 8K érzékelője, amely ma eredeti HD, 2K és tényleges 4K felbontásra képes, de a jövőben az iparág fejlődésével még a 4K-t is messze meghaladja. Ezenkívül a Sony képrögzítő az első, amely a 4K kimeneti kép minden pixeléhez egy dedikált zöld pixelt rendel. Ezzel a zöld felbontás a kétszeresére nő a hagyományos 4K Bayer-mintázatú szenzorokhoz képest, ami jelentős előrelépést hoz a képfelbontásban, ideális módon szolgálva a VFX-feldolgozás céljait.

“A Sony már most is nagy múlttal rendelkezik a 4K technológia fejlesztése terén, hiszen 4K-s digitális mozivetítő rendszerünkkel szó szerint újradefiniáltuk a moziba járás élményét – mondta Olivier Bovis, a Sony Professional európai AV-médiaigazgatója. – Vállalatunk azonban céljának tekinti, hogy a 4K-s munkafolyamat minden részletét ellenőrzése alá vonja, kezdve rögtön az anyaggyűjtéssel. Ez a kamera több mint 30 évnyi kutatás, tapasztalat és mérnöki eredmények gyümölcse, és a legfrissebb bizonyítéka annak, hogy a Sony fáradhatatlanul dolgozik a legkiválóbb minőségű tartalom megteremtésén.”

A 8K-s CMOS érzékelő maximális teljesítménye 120 fps. Ez a szenzorteljesítmény a 16 bites RAW kimenettel párosulva az F65-öst az első olyan

képrögzítő rendszerre teszi, amely kezdettől fogva az IIF-ACES akadémiai szabvány (ImageInterchangeFramework - Academy Colour Encoding Specification). támogatására készült.

Az F65-öst számos produkciós felhasználásra alkalmannak tervezték, beleértve a 3D-s állványokat és a steadicam-et, amelyekhez kompakt, könnyű, levehető T-fejjel rendelkezik. Ezenkívül opcionálisan kapható hozzá mechanikus forgózár is, amellyel teljes mértékben ki lehet küszöbölni a mozgási hibákat, az egyéb CMOS-szenzoros technológiák nemkívánatos velejárait.

A kamerához dokkolható SR-memóriás rögzítő (SR-R4 modell) is kapcsolódik, így a rögzítés közvetlenül egy 256 GB-os, 512 GB-os vagy 1 TB-os SR memóriakártyára történik, 5 Gb/s folyamatos átviteli sebességgel, teljes adatbiztonság mellett. A rögzítő a 16 bites RAW adatok rendkívül nagy sebességű rögzítését teszi lehetővé. Egy 1 TB-os memóriakártya 4K 16 bit RAW-ban, 24 fps sebességgel való rögzítés esetén 50 percnyi nyers filanyag tárolására képes.

Ahogy a CineAlta rendszerek korábbi generációi esetében is történt, a Sony továbbra is szorosan együttműködik az iparággal ennek az új generációs digitálisfilm kamerának a technológia, tárhely és munkafolyamat szempontjából való továbbfejlesztése érdekében.

-NL-

Ren Ng

Indul a fényezőforradalom

A MÚLT

A mai napon büszkén tudatom Önökkel, hogy megalakult a Lytro vállalat, amely egy újfajta, rendkívüli fényképezőgépet bocsát a fogyasztói piacra.

Idáig vezető utam nyolc éve, a Stanford Egyetemen kezdődött, doktori képzésem alatt. Már akkor is szenvedélyesen szerettem a fotózást, de a fényképezőgépek nyilvánvaló korlátai elkésérítettek, egyszerűen elgondolkodtattak. Em-

amelyek túlmutatnak minden egykori várakozásomon. Utazásom hamarosan felgyorsult: belevetettem magam a vállalkozók világába, hogy valóra váltsam nagy álmomat, és megosszam ezt az új technológiát az emberiséggel.

A JELEN

Végre eljött a nap, amikor leránthatom a leplet, és bemutatnom új, fényező kamerákat gyártó cégünket, amelynek

langrajztól a digitális kameraig vezető úton, egyfolytában annak kerestük a módját, hogyan készíthetnénk egyre jobb képeket. A fényező kamerák jelentik ezen az úton a következő nagy ugrást.

A JÖVŐ

A Lytro számára nagy nap ez a mai, de úgy hiszem, ez csak a kezdete egy fényes, izgalmas jövőnek. Mostantól a profi és alkalmi fotósok egyaránt új, eleven képeket készíthetnek és oszthatnak meg másokkal. Meggyőződésem, hogy mielőtt az emberek fényező kamerákat kezdenek használni, egymás után bomlanak majd ki a fotóművészet új meg új ágazatai. Egy újabb csodálatos utazás során megláthatjuk, hogyan használják az emberek ezeket az újfajta kamerákat, hová jutnak el az új, eleven képek, egyszerűen: ki mit kezd ezzel a forradalommal.

Üdvözlöm a Lytro világában! Remélem, Ön is követ majd minket a Lytro blogján, hogy értesüljön első Lytro kameránk bemutatásáról. (A titokzatos kameráról a Médiatechnika is tudósít majd, ígérjük. A szerk.)

Ren

Ren Ng, a Lytro alapítója és ügyvezető vezérigazgatója

lékszem például, amikor egy jó barátom öt éves kislányát fotóztam volna, de jóformán lehetetlen volt elkapni az örökmozgó gyerek mosolyának futó pillanatait, vagy tökéletesen ráfókuszálni a szemében megcsillanó fényre.

Ezek az élmények sarkalltak annak a kutatásnak a megkezdésére, amelyből aztán a fényező fotózásról szóló disszertációm kibontakozott. Ez a módszer olyan lehetőségeket rejt,

küldetése, hogy örök időkre megváltoztassa a fényképek készítésének és élvezetének módját. A Lytro vállalatként való megalakulása a fotózás forradalmának kezdetét jelenti. Különleges tudás birtokában vagyunk. A hagyományos fényképezőgépek pedig hamarosan a múlt kódéba vesznek.

Az embereknek mindig is alapvető igényük volt arra, hogy vizuálisan megosszák egymással élményeiket: a bar-

Majd meglátják?

Az elmúlt 22 évben számos elbocsátási hullám volt a Magyar Televízióban, melyeknél akadtak olyan eljárások, amiket nyugodtan nevezhetnénk akár cinikusnak, sőt perverznek is. Egyszer előfordult, hogy egy igazgatót, aki hosszú évek alatt technikusból küzdötte fel magát a jelentős pozícióba, arra köteleztek, hogy ossza ki több tucat beosztottjának (köztük korábbi közvetlen kollégáinak) a felmondási papírt, majd amikor ezen a fájdalmas procedúrán végre túlesett, őt az elnök küldte el.

Csak hogy a kilencvenes évek közepén, amikor beindult a kereskedelmi televíziózás, amikor az országos hatókörű, külföldi tulajdonú tévék megalakultak, az elbocsátott, vagy önként távozott MTV-s műsorkészítőkért kapva kaptak, s legtöbbször azóta is megbecsült munkatársa azoknak az intézményeknek. Televíziós konjunktúra volt akkor, szinte mindenhol volt beruházás, bővítés nemcsak Budapesten, de a vidéki, városi televízióknál is, és mindenki előbb-utóbb elkelt a piacon.

Mi a helyzet most, 2011-ben?

Néhány éve tart a gazdasági válság, tetézve a televíziós-

rádiós szakmában ezernyi bizonytalanságot, félelmet generáló politikai fordulattal. A közszolgálati intézményeket magába szívó új MTVA konglomerátum nem letisztult műsorpolitika birtokában, nem kész műsortervekkel és hozzájuk rendelt pénz-technika-ember alaphármassal, nem műsorráccsal a kézben válogat beta-golt dolgozói körében, hiszen a feladat jelszó szinten egy ködös megújulás, valójában a fizetésekre költendő összeg drasztikus csökkentése akár a bevált szakemberek, nem ritkán védett korban lévők elbocsátása árán.

Nem vitatva azt, hogy ha már ilyenre tették a közszolgálati

televíziózást, van az elbocsátásokban némi ráció, de nem megkerülhető a kérdés: a mai gazdasági helyzetben, amikor minden kis- és nagyobb televízió pénzhányban szenved, amikor nem fejleszt, nem bővíti sem technikai infrastruktúráját, se műsort, mi lesz azzal a sok hozzáértő emberrel, akik most utcára kerültek? Hová vész a rengeteg tapasztalat, hová a tetterő? A televíziózás sok átfogó diszciplína speciális foglalkozási formája. A híradós újságíró nem tollal, hanem képpel ír, a riporter, bár újságíró, mikrofonnal a kezében tudósít, az évtizedek óta televízióban dolgozó képvágó, hangtechnikus, vagy képmér-

Nagy Lajos

nők a hanghoz meg a képhez ért, most viszont 40-50 évesen új életet kell(ene) kezdenie, ha lennének befogadó televíziók, ha lenne munka, csak közel hasonló is.

Ennek az elbocsátási hullámnak ez a tragikuma. A nézői „végzettségük” felülkerekedtek a szakmán. S nézve az elbocsátottak, de főleg „az új megváltók” listáját, lát valaki garanciát arra, hogy a maradék keze nyomán majd megugrik a nézettség? Özönlenek majd a hirdetések, s ömlik majd a pénz szakajtóval?

Ha lesz, aki nézi, majd meglátja...

Nagy Lajos

IMPRESSZUM

mediatechnika

Lapalapító:

Soltész Rezső

Felelős kiadó:

a Kft. ügyvezető igazgatója

Kiadó-szerkesztő:

Soltész Rezső

soltesz.rezso@solteszreklam.hu

Szerkesztő-konzultáns:

Nagy Lajos,

nagylajosl@chello.hu

Munkatársak:

Babiczy László, Dénes Zoltán,
Gál Jolán, Holló Tibor,
Kenderessy Miklós, Matók István,
Molnár Miklós, Steiner András,
Rák József, Vagyóczky Tibor

Lapterv:

Szőke Szabolcs

Tervezőszerkesztő:

Győri Norbert, Keller Beatrix

Képfeldolgozás:

Győri Norbert

Irodavezető:

Lückl Mária

Megjelenés:

2011-ben 10 alkalommal

Szerkesztőség:

1034 Budapest, Bécsi út 141-143.
Tel.: 453-1040, fax: 453-1048
www.mediatechnika.hu

Nyomda:

Pharma Press Kft.
1037 Bp., Vörösvári út 119-121.
Tel.: +36 1577-6369
www.pharmapress.hu
HU ISSN 1585-3020

A lap megrendelhető a szerkesztőség címén.

Terjeszti a HÍRKER Rt., a Magyar Lapterjesztő Rt. és alternatív terjesztők.

A Médiatechnika Magazin megjelenését 2011-ben a Nemzeti Kulturális Alap támogatja.

nka
Nemzeti Kulturális Alap

Férfiak világa a -n

Hol kapcsolódjunk ki, amikor már hűvösebbre fordul az idő? Hová vigyük a családot, ahol mindenki jól érzi magát? Merre induljunk a haverokkal, ha „csak mi, fiúk” együtt akarunk tölteni egy napot? A válasz 2011. október 19-23. között egyértelműen a megújult BNV, ahol a szervezők egy külön világot teremtenek a férfiaknak.

A megújult BNV idén öt témával készül a nagyközönségnek: Otthonunk világa, Nők világa, Ízvilág, Nagyvilág és a Férfiak világa. Az első négyen ugorjunk máris túl és lássuk, mit tartogat az urak számára a BNV 2011-ben!

A Férfiak világába csupa olyan témát gyűjtöttek össze, ami az erősebbik nem érdeklődésére tart számot. Elsőként itt van máris a sport. A tél közeledtével főként a havas sportokra, azon belül is a síelésre, snowboardozásra koncentrálna sibirje várja a siklani vágyókat. A hobbi témakörön belül a távcsövek és horgász felszerelések mellett olyan exkluzív termékek is megjelennek, mint a vadászhúhák és kések.

Figyelem! Csak hölgyeknek!

A Férfiak világa mellett a BNV megnyitja a Nők világa kapuit is. A Nők világának kiemelt témája a divat, ahol egy óriás méretű, ezer négyzetméteres divatterület várja a kezdő és haladó divatrajongókat. A Női Szeszély Divatkávéház a régi pesti kávéházak modern követeként a divatterület központja, ahol előadások, divatbemutatók hangolnak stílusra egy-egy frissítő mellett. A green, street és generation témájú divat show-k különleges, kör alakú kifutóján magyar tervezők, köztük a TV2 Divatkreátor c. műsorának ifjú reménységei bizonyítják majd, hogy hazánk bővelkedik kreatív tehetségekben. A Tánc Placc színpadán öt napon át tartó táncmaraton mozgatja meg a közönséget. Október 21-től pedig megnyit a Kölyökparádé, a gyerekeknek szóló interaktív, szórakoztató-ismeretterjesztő rendezvény, ahol a gyerekek valóra válnak. És ez még csak egy kis ízelítő a megújult BNV széleskörű kínálatából. A hölgyeknek október 20-án, csütörtökön kedveskedik a szervező díjmentes belépéssel.

A szórakoztatóelektronika egyik legizgalmasabbnak ígérkező része az idei EISA díjas termékek lesznek. A 19 európai ország 50 legnagyobb presztízzsel rendelkező multimédia magazinjait tömörítő egyesület minden évben 6 kategóriában osztja ki a legjobb szórakoztatóelektronikai termékeknek járó díjat, melyek bemutatója immár hagyományosan a BNV-n kerül megrendezésre. Autó- és motorsport kategóriában egy piacvezető autómárka invitálja tesztvezetésre a sebesség szerelmeseit. És akkor még nem szóltunk a divatról, az órákról, a barkács eszközökről és még sok minden mást is kínál a 2011-es BNV.

Az egyidejű rendezvények között is van igazán férfias ajánlatunk: a SzeptemBEERFeszt, a müncheni Oktoberfest mintájára megren-

dezett sörfesztivál önálló pavilonban, sokféle sörrel, elsősorban hazai, kis sörfőzdék ritkaságaival, zenével, koncertekkel várja a folyékony kenyér rajongóit. A BNV-re szóló belépőjegy természetesen a SzeptemBEERFesztre is érvényes, sőt egy kóstolójegy is tartalmaz.

Végül még egy jó hír férfi társainknak: október 21-én, pénteken mindezt díjmentesen élvezhetik, ezen a napon ugyanis a férfiak számára ingyenes a belépés a BNV-re. További információkért érdemes ellátogatni a www.hungexpo.hu/bnv oldalra vagy csatlakozni a BNV Facebook rajongóhoz, így mindig értesülhetnek a legfrissebb hírekről, programokról, kedvezményeikről: www.facebook.com/BNVfans.

SONY
make.believe

A mi 35mm-es világunk körülötted forog

Bármilyen legyen a Te 35mm-es világodban, a Sony rendelkezik mindazzal, amivel rögzítheted.

A gazdag filmgyártók művészeinek a kiváló képminőségű SRW-9000PL kamkorderünket kínáljuk, amely egy látványos „wow” elemmel a Sony világklasszis zászlóshajójáról az F35-ről lett mintázva.

A kis költségvetésű produkcióknak az új Super 35mm-es szuperkompakt PMW-F3-as nyújt bűvölő mozimínőséget olyan rendezőknek, akik eddig még álmodni sem mertek 35mm-es filmezésről. Elérhető most már RGB opcióval is!

A költséghatékony video gyártás eddig ismeretlen szintje az új 35mm-es NXCAM formátumú NEX-FS100-as kamkorder melyet magas minőségigényű kezdő illetve kisfilmes alkalmazásokra fejlesztettünk ki.

Lépj be a Sony 35mm-es világába, és fedezd fel a benned is rejlő lehetőségeket.
www.pro.sony.eu/35

F35

SRW-9000PL

PMW-F3

NEX-FS100E

A legjobb szolgáltatásért, ismeretekért és szakértelemért keresse fel a Sony hivatalos márkakereskedőket.
Hivatalos Sony márkakereskedők:

Rexfilm Kft. • 06 1 382 7160
Somos Broadcast Media Zrt. • 06 1 460 8050
Studiotech Kft. • 06 1 240 1444